

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Európai strukturális és beruházási alapok

Iránymutatás a Bizottság és a tagállamok részére a
tagállamokban működő irányítási és
kontrollrendszerek értékelésének közös
módszertanáról

FELELŐSSÉGI NYILATKOZAT

„Ezt a munkadokumentumot a Bizottság szolgálatai készítették. A dokumentum az alkalmazandó uniós jog alapján technikai útmutatással szolgál az európai strukturális és beruházási alapok nyomon követésében, ellenőrzésében vagy végrehajtásában részt vevő kollégák és szervek számára az e területre vonatkozó uniós szabályok értelmezésének és alkalmazásának mikéntjére vonatkozóan. A munkadokumentum célja a Bizottság szolgálatai e szabályokra vonatkozó magyarázatainak és értelmezéseinek biztosítása a programok végrehajtásának megkönnyítése, valamint a helyes gyakorlatok ösztönzése érdekében. Ez az iránymutatás nem érinti a Bíróság és a Törvényszék által adott jogértelmezést vagy a Bizottság határozatait.”

Tartalomjegyzék

BETŰSZAVAK ÉS RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	4
1. Háttér-információk	5
1.1. Szabályozási hivatkozások.....	5
1.2. Az iránymutatás célja	5
2. Iránymutatás	6
2.1. Kulcsfontosságú követelmények és értékelési kritériumok	6
2.2. Az értékelés lépései.....	6
I. melléklet: Kulcsfontosságú követelmények és értékelési kritériumok	12
1. Az irányító hatósággal és annak közreműködő szervezeteivel kapcsolatos kulcsfontosságú követelmények	12
1. kulcsfontosságú követelmény: A feladatkörök megfelelő szétválasztása, valamint megfelelő jelentéstételi és monitoringrendszerek, amennyiben a felelős hatóság egy másik szervezetet bíz meg a feladatok elvégzésével	12
2. kulcsfontosságú követelmény: A műveletek megfelelő kiválasztása.....	13
3. kulcsfontosságú követelmény: A kedvezményezettek megfelelő tájékoztatása.....	14
4. kulcsfontosságú követelmény: Megfelelő irányítási ellenőrzések	14
5. kulcsfontosságú követelmény: Hatékony rendszer a kiadásokra és auditokra vonatkozó valamennyi dokumentum tárolásához, amely által biztosítható a megfelelő auditnyomvonal	15
6. kulcsfontosságú követelmény: Megbízható rendszer az adatok gyűjtéséhez, rögzítéséhez és tárolásához monitoring, értékelés, pénzügyi irányítás, ellenőrzés és audit céljából, ideértve a kedvezményezettekkel kialakított elektronikus adatcsere-rendszerekkel való kapcsolatot	16
7. kulcsfontosságú követelmény: Arányos csalás elleni intézkedések hatékony végrehajtása.	16
8. kulcsfontosságú követelmény: A vezetői nyilatkozatnak, valamint a végső auditjelentések és az elvégzett kontrollok éves összefoglalójának elkészítésére vonatkozó megfelelő eljárások	17
2. Az igazoló hatósággal és a közreműködő szervezeteivel kapcsolatos kulcsfontosságú követelmények	18
9. kulcsfontosságú követelmény: A feladatkörök megfelelő szétválasztása, valamint megfelelő jelentéstételi és monitoringrendszer, amennyiben a felelős hatóság egy másik szervezetet bíz meg a feladatok elvégzésével	18

10. kulcsfontosságú követelmény: A kifizetési kérelmek elkészítésére és benyújtására vonatkozó megfelelő eljárások	19
11. kulcsfontosságú követelmény: A bejelentett kiadások és a kapcsolódó közpénzből való hozzájárulás megfelelő számítógépes nyilvántartása	19
12. kulcsfontosságú követelmény: A visszafizettetendő, visszafizettetett, valamint visszavont összegekre vonatkozó megfelelő és teljes körű adatok	20
13. kulcsfontosságú követelmény: Az elszámolások elkészítésére és azok teljességének, pontosságának és helytállóságának igazolására vonatkozó megfelelő eljárások	20
3. Az audithatósággal kapcsolatos kulcsfontosságú követelmények.....	21
14. kulcsfontosságú követelmény: A feladatkörök megfelelő szétválasztása és megfelelő rendszer annak biztosítására, hogy egy másik szervezet a program auditstratégiájának megfelelően végrehajtott audit során rendelkezzen a szükséges működési függetlenséggel, és figyelembe vegye a nemzetközileg elfogadott auditstandardokat	21
15. kulcsfontosságú követelmény: Megfelelő rendszerauditok.....	21
16. kulcsfontosságú követelmény: A műveletek megfelelő auditálása	22
17. kulcsfontosságú követelmény: Az elszámolások megfelelő auditálása.....	23
18. kulcsfontosságú követelmény: Megfelelő eljárások megbízható auditvélemény adásához és az éves kontrolljelentés elkészítéséhez.....	24
II. melléklet: A kulcsfontosságú követelmények kiértékelése értékelési kritériumok és hatóságok szerint	25
III. melléklet: Általános következtetések irányítási és kontrollrendszerek szerint	32
IV. melléklet: A kulcsfontosságú követelményeket a kijelölési kritériumokkal összekapcsoló táblázat.....	33

BETŰSZAVAK ÉS RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

AH	Audithatóság
ÉKJ	Éves kontrolljelentés
Auditszervezet	A közös rendelkezésekről szóló rendelet 127. cikke (2) bekezdésének megfelelően az audithatóság megbízásából auditokat végző szervezet
IGH	Igazoló hatóság
CCI	Code Commun d'Identification (az egyes programokhoz a Bizottság által hozzárendelt hivatkozási szám)
CDR	Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet kiegészítéséről szóló, 2014. március 3-i 480/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ¹
CPR	Közös rendelkezésekről szóló rendelet ² (a 2013. december 17-i 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet)
Esb-alapok	Az „esb-alapok” az összes európai strukturális és beruházási alapot jelentik. Ez az iránymutatás az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) kivételével minden alapra vonatkozik.
ETE	Európai területi együttműködés
Költségvetési rendelet	Költségvetési rendelet ³ (a 966/2012/EU, Euratom rendelet)
KSZ	Közreműködő szervezet
IRH	Irányító hatóság
IKR	Irányítási és kontrollrendszer

¹ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.138.01.0005.01.HUN

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32013R1303>

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1416480945454&uri=CELEX:32012R0966>

1. HÁTTÉR-INFORMÁCIÓK

1.1. Szabályozási hivatkozások

Rendelet	Cikkek
1303/2013/EU rendelet Közös rendelkezésekről szóló rendelet (a továbbiakban: CPR)	Negyedik rész, I. cím – Irányítás és kontroll

1.2. Az iránymutatás célja

Ezen iránymutatás célja, hogy gyakorlati segítségként szolgáljon az auditorok számára a tagállamok által az esb-alapok (az EMVA kivételével) programjaihoz létrehozott irányítási és kontrollrendszerek működésének értékeléséhez.

A dokumentum a 2007–2013 közötti időszakban hatályos iránymutatásból és egy munkacsoport következtetéseiből merít, amelynek tagjai között szerepeltek az Európai Bizottságon belüli Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság, a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága, valamint a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság auditszolgálatainak munkatársai; a munkacsoport célja egy referenciakeret megállapítása volt az alábbiak vonatkozásában:

- az alkalmazandó kulcsfontosságú követelmények bemutatása (lásd a CPR-t és a CDR-t);
- az egyes kulcsfontosságú követelményekhez alkalmazandó értékelési kritériumok bemutatása;
- iránymutatás biztosítása következtetések levonásához az egyes kulcsfontosságú követelmények és az egyes hatóságok szerint;
- iránymutatás biztosítása adott program vagy programcsoport irányítási és kontrollrendszerével (vagy valamely rendszerrel) kapcsolatos általános következtetés levonásához, figyelembe véve az esetleges enyhítő tényezőket és ellensúlyozó kontrollmechanizmusokat.

Az iránymutatás így elsősorban a fent említett bizottsági szolgálatok auditálási igazgatóságainak és az audithatóságoknak szól annak érdekében, hogy objektíven, egységesen és átláthatóan értékeljék az irányítási és kontrollrendszerek kulcsfontosságú szabályozási követelményeknek való megfelelését. Az iránymutató feljegyzésben ismertetett „értékelési lépések” a rendszerauditok végrehajtásakor alkalmazandó módszertant határozzák meg. Az audithatóságokkal szemben elvárás, hogy az irányító hatóságoknál, igazoló hatóságoknál és közreműködő szervezeteknél végzett rendszerauditjaik, valamint az egyéb érintett auditszervezetek felügyelete során használják ezt az iránymutatást az auditeredmények összehangolása érdekében és avégett, hogy az ellenőrzési lánc különböző részein dolgozó auditorok hagyatkozhatnak egymás munkájára.

Az iránymutató feljegyzésnek az audithatóságok működésének értékeléséről szóló része elsősorban a Bizottság auditszolgálatainak szól, de azt az audithatóságok is felhasználhatják az irányítási és kontrollrendszereken belüli egyéb auditszervezetek munkájának értékelésekor/felügyeletekor vagy önértékelő eszközként saját

auditeljárásaiknak a bizottsági elvárásoknak való megfelelésének biztosítása céljából.

Az irányító hatóságoknak, igazoló hatóságoknak és közreműködő szervezeteiknek ugyanakkor szintén erősen ajánlott ezen iránymutató dokumentum szükség szerinti figyelembevétele és önértékelő eszközként való használata.

Ez az iránymutatás nem tud kitérni minden lehetséges helyzetre. Az egyes auditok minőségi felülvizsgálatának biztosítania kell, hogy általános következtetést vonhassanak le a rendszerről, valamint hogy a javasolt auditvélemény egyfelől összhangban álljon az audit megállapításaival, másfelől pedig megfelelően indokolt és dokumentált legyen.

A iránymutatáshoz négy melléklet tartozik: Az I. melléklet bemutatja a kulcsfontosságú követelményeket és az egyes követelményekhez tartozó értékelési kritériumokat; a II. és III. melléklet az auditorok által használandó olyan összefoglaló táblázatokat tartalmaz, amelyek biztosítják a rendszer 2014–2020 közötti időszakra megállapított kulcsfontosságú szabályozási követelményeknek való megfelelésére vonatkozó általános vélemény kialakításának keretét; a IV. melléklet a kulcsfontosságú követelményeket a kijelölési kritériumokkal összekapcsoló táblázatot mutatja be.

2. IRÁNYMUTATÁS

2.1. Kulcsfontosságú követelmények és értékelési kritériumok

Az irányítási és kontrollrendszerek 18 kulcsfontosságú követelményét és a működésük értékeléséhez alkalmazott kritériumokat az I. melléklet tartalmazza.

Ezek a következőkre terjednek ki:

1. Az irányító hatóság és azon közreműködő szervezetek, amelyekre feladatokat ruháztak (8 kulcsfontosságú követelmény 36 értékelési kritériummal);
2. Az igazoló hatóság és azon közreműködő szervezetek, amelyekre feladatokat ruháztak (5 kulcsfontosságú követelmény 18 értékelési kritériummal);
3. Az audithatóság és azon auditszervezetek, amelyek a nevében audittevékenységet végeznek (5 kulcsfontosságú követelmény 27 értékelési kritériummal).

Az értékelési kritériumok az egyes kulcsfontosságú követelményekre lebontva kerülnek ismertetésre. Az említett kritériumoknak való meg nem felelés rendszerhiányosságok fennállását és ezáltal a Bizottsághoz bejelentett szabálytalan kiadások kockázatát, valamint a tagállamok részére a ténylegesnél magasabb összeg visszatérítésének kockázatát hordozza magában.

2.2. Az értékelés lépései

A irányítási és kontrollrendszerek értékelése az alábbi séma szerint történik:

1	Értékelési kritériumok
2	Következtetés kulcsfontosságú követelmények szerint az értékelési kritériumok alapján
3	Következtetés hatóságok szerint (irányító hatóság, igazoló hatóság, audithatóság)
4	Általános következtetés

Hangsúlyozandó, hogy az auditeredmények következtetésségének biztosításához az auditor szakmai megítélése és a hatékony minőség-ellenőrzés az értékelési eljárás valamennyi lépése során alapvető fontosságú.

A magas szintű bizonyosság elérése és az irányítási és kontrollrendszerek működésével kapcsolatos véleménynyilvánítás érdekében rendszerauditokat kell végezni, ideértve a főbb kontrollmechanizmusok megfelelésének vizsgálatát a kulcsfontosságú szerveknél. Ezt a megfelelési vizsgálatot számos projekt és ügylet esetében el kell végezni az irányító hatóság, az igazoló hatóság, ezek közreműködő szervezetei és az audithatóság szintjén.

A kontrollmechanizmusok igazoló hatóságok és közreműködő szervezeteik szintjén történő vizsgálata szintén hozzájárulhat az elszámolások auditjához (lásd a CDR 29. cikkének (3) bekezdését).

A kontrollmechanizmusok vizsgálatára szolgáló minták kiválasztásának módszertanáról (például attribútumok szerinti mintavétel vagy mérlegelő kiválasztás) az audithatóságnak (tagállamok esetében) vagy a Bizottságnak kell döntenie. Ha nagyszámú közreműködő szervezet dolgozik ugyanazon a programon, megfelelő mintát választhatunk ki közülük a főbb kontrollmechanizmusok vizsgálata céljára. A közreműködő szervezetek mintáját megfelelő kockázatértékelés alapján kell kiválasztani olyan elemek figyelembevételével, mint a közreműködő szervezet tevékenységeinek kockázati profilja, a vizsgált alapok volumene, a tevékenységek komplexitása és/vagy újdonsága, a szervezeti felépítés módosításai, a munkatársak szakértelme stb. Az auditor az auditálási standardoknak megfelelően minden esetben meghatározza az auditjelentésében az audit hatókörét és azt, hogy annak következtetése a rendszer egészére vagy csak egy részére vonatkozik.

A kontrollmechanizmusok vizsgálatához használt minta méretének meghatározására alkalmazott módszertannak összhangban kell állnia a nemzetközileg elfogadott auditstandardokkal (pl. INTOSAI, IFAC vagy IIA).

E vizsgálatok eredményei, egyesítve más kvalitatív elemekkel és auditeljárásokkal, alkotják az értékelés alapját.

Az auditoroknak ezután mindegyik lépés esetében (vagyis először az egyes értékelési kritériumok, majd az egyes kulcsfontosságú követelmények, majd az egyes hatóságok, majd az irányítási és kontrollrendszerrel kapcsolatos általános következtetés vonatkozásában) le kell vonniuk következtetéseiket a következő kategóriák alapján:

1. kategória **Jól működik. Semmilyen vagy csak kisebb javításra van szükség.** Nincsenek hiányosságok vagy csak kisebb hiányosságok vannak. E hiányosságok nincsenek hatással vagy csekély hatással vannak az értékelt kulcsfontosságú követelmények/hatóságok/rendszer működésére.

2. kategória **Működik, de egyes területeken szükség van javításra.** Tapasztalható némi hiányosság. Ezek a hiányosságok mérsékelt hatással vannak az értékelt kulcsfontosságú követelmények/hatóságok/rendszer működésére. Az auditált szerv számára végrehajtandó ajánlások kerültek megfogalmazásra.
3. kategória **Részben működik; lényeges javítás(ok)ra van szükség.** Súlyos hiányosságokra derült fény, amelyek szabálytalanságokhoz vezethetnek az alapoknál. A kulcsfontosságú követelmények/hatóságok/rendszer működésére gyakorolt hatás jelentős.
4. kategória **Lényegében nem működik.** Számos súlyos és/vagy széles körben tapasztalható hiányosságra derült fény, amelyek szabálytalanságokhoz vezethetnek az alapoknál. Az értékelt kulcsfontosságú követelmények/hatóságok/rendszer hatékony működésére gyakorolt hatás jelentős – az értékelt kulcsfontosságú követelmények/hatóságok/rendszer gyengén vagy egyáltalán nem működik.

A II. és a III. melléklet ezen értékelési folyamatnak az egyes lépésekben történő elősegítésére szolgál.

2.2.1. Értékelési kritériumok

Az első lépés az egyes kulcsfontosságú követelményekre vonatkozó értékelési kritériumok kiértékeléséből áll, amelynek során megállapításra kerül, hogy a fent említett négy kategória közül melyik illik a legjobban a vizsgált program egyes értékelési kritériumaira.

A kritériumok átlátható és objektív értékelésének biztosítása érdekében a II. mellékletet kell használni.

Hangsúlyozandó, hogy az egyes értékelési kritériumok besorolásakor az auditoroknak szakmai megítélésükre kell hagyatkozniuk és figyelembe kell venniük a rendelkezésre álló egyéb auditbizonyítékokat is, amelyeket szintén elemezni kell. Ilyen auditbizonyíték lehet az összes felhalmozott auditismeret, ideértve a rendszerleírások, a kijelöléssel kapcsolatos auditvélemény és -jelentés, az eljárási szabályzatok, az irányítási és kontrollrendszerek működése, a megkeresések és az irányítási és kontrollrendszerben részt vevő szerveknél készített interjúk felülvizsgálatából nyert információkat is.

2.2.2. Következtetés kulcsfontosságú követelmények szerint

A második lépés az egyes kulcsfontosságú követelményekre vonatkozó következtetés levonása a korábban az 1. lépésben kiértékelt értékelési kritériumok alapján. Elvileg a kulcsfontosságú követelmények értékelésekor a bizonyossági szintre gyakorolt összesített hatás döntő tényező. Ezzel kapcsolatban a következő kérdéseket kell feltenni:

- Ha egy adott értékelési kritériumot vagy kulcsfontosságú követelményt nem vagy csak részben tartanak be, milyen hatással van ez a hibák, szabálytalanságok feltárására és az irányítási és kontrollrendszerre?
- A fentiek hiánya növeli-e annak valószínűségét, hogy a szabálytalan vagy jogszerűtlen kiadásokat nem sikerül megakadályozni, feltárni és/vagy megfelelően korrigálni?

Az alábbi iránymutatásban példákat sorolunk fel az ebben a lépésben előforduló lehetséges eredményekre (miután egyesítettük a főbb kontrollmechanizmusok vizsgálatát más kvalitatív elemekkel):

- Ha egy vagy több értékelési kritérium a 3. kategóriába vagy a 4. kategóriába tartozik, az auditor ésszerűen arra következtethet, hogy emiatt a kulcsfontosságú követelmény nem sorolható be az 1. kategóriába, illetve minden valószínűség

szerint a 2. kategóriába;

- Ha az értékelési kritériumok többsége ugyanabba a kategóriába tartozik, az auditor ésszerűen arra következtethet, hogy ennek alapján a kulcsfontosságú követelmény is nagy valószínűséggel ugyanebbe a kategóriába sorolandó;
- Főszabályként az egyes kulcsfontosságú követelmények nem sorolhatók kedvezőbb kategóriába, mint a legrosszabb értékelési kritérium – ettől eltérni a következő értékelési kritériumok esetében lehet:

Irányító hatóság

2.3. Minden beérkezett kérelem iktatásra kerül. A kérelmek a beérkezésükkor kerülnek iktatásra, a kérelmező minden esetben átvételi elismervényt kap a kérelemről, az egyes kérelmek jóváhagyási státuszáról pedig nyilvántartást vezetnek.

2.5. A kérelmek és projektek elfogadására vagy elutasítására vonatkozó határozatokat megfelelő személynek vagy szervnek kell meghoznia, az eredményről írásbeli értesítést kell küldeni, amelyben egyértelműen meg kell jelölni a kérelem elfogadásának vagy elutasításának okát. A fellebbezési eljárást és a vonatkozó határozatokat közzé kell tenni.

5.3. Eljárások vannak érvényben a megfelelő auditnyomvonal biztosításához szükséges valamennyi dokumentumnak a CPR 140. cikkében foglalt – azaz a dokumentumok elérhetőségére vonatkozó – követelmények szerinti megfelelő tárolására.

Igazoló hatóság

11.3. Megfelelő auditnyomvonal biztosítása az egyes műveletekhez kapcsolódó számviteli adatok számítógépes formában történő nyilvántartásba vételével és tárolásával, amely kiterjed a kifizetési kérelmekhez és a beszámolókhöz szükséges összes adatra. Az igazoló hatóságon belüli auditnyomvonalnak lehetővé kell tennie a Bizottságnak bejelentett kiadások egyeztetését az irányító hatóságtól vagy a közreműködő szervezettől kapott kiadási kimutatásokkal.

13.5. Megfelelő eljárások a Bizottságnak az uniós költségvetés végrehajtásáról való, a költségvetési rendelet 59. cikke (5) bekezdésének a) pontjával összhangban történő jelentéstétel biztosítására.

Audithatóság

18.5. Az adott számviteli évről szóló éves kontrolljelentésnek és az auditvéleménynek az „európai területi együttműködés” célkitűzés alapján működő programokban érintett összes tagállamra ki kell terjednie.

A következtetések levonásakor az auditorok szakmai megítélésüket és az esetleges enyhítő tényezőket veszik figyelembe. Megfelelő auditbizonyítékkal kell szolgálni, és azt rögzíteni kell az auditdokumentációban.

2.2.3. Következtetés hatóságok szerint

A harmadik lépés a hatóságra vonatkozó következtetés levonását foglalja magában a kulcsfontosságú követelményeknek a 2. lépésben történt besorolásakor kapott eredmények alapján. Ehhez a II. és a III. mellékletet kell használni. A II. melléklet a hatóságra vonatkozó következtetés megfogalmazása érdekében kombinálja a kulcsfontosságú követelmények szerinti értékelést, míg a III. melléklet, az „összekapcsoló táblázat”, összekapcsolja a hatóságra vonatkozó következtetést a rendszerről levont általános következtetéssel (kapcsolat a 4. lépéssel).

A kulcsfontosságú követelmények hatóság szerinti értékelésének sokféle kombinációját, amely előfordulhat, nem láthatjuk előre. Mindazonáltal a következő iránymutatást lehet adni:

1. Minden egyes kulcsfontosságú követelményt az ugyanazon hatóságon belül előforduló többi kulcsfontosságú követelménytől elkülönítve kell értékelni. Ez azt jelenti, hogy ha az egyik hatóságnál az egyik kulcsfontosságú követelmény gyenge, azt nem lehet ellensúlyozni egy másik olyan kulcskövetelménnyel, amely ugyanannál a hatóságnál jól működik. Az ellensúlyozó kontrollmechanizmusokat csak a rendszer általános értékelésének szintjén vesszük figyelembe (lásd a 4. lépést).
2. Egyes kulcsfontosságú követelmények a kiadások jogszerűsége és szabályossága, valamint az adott hatóság szabályos működése szempontjából alapvető fontosságúak. A CPR 2. cikkének (39) bekezdésében meghatározott súlyos hiányosságok megállapításának kritériumait a CDR 30. cikke tartalmazza, és azok az alábbiakhoz kapcsolódnak:
 - Irányító hatóság: 2. (műveletek kiválasztása), 4. (irányítási ellenőrzések) és 5. (a kiadásokra és auditokra vonatkozó dokumentumok auditnyomvonalala) kulcsfontosságú követelmény.
 - Igazoló hatóság: 13. kulcsfontosságú követelmény (az éves elszámolások elkészítése és igazolása).
 - Audithatóság: 15. (rendszerauditok), 16. (műveletek auditja) és 18. (megbízható auditvélemény és az éves kontrolljelentés elkészítése) kulcsfontosságú követelmény.
3. Ha a fenti 2. pontban említett hét alapvető kulcsfontosságú követelményt az 1. vagy 2. kategóriába sorolják, az pozitív hatást gyakorol az általános következtetésre.
4. Ha a fenti 2. pontban említett alapvető kulcsfontosságú követelmények egyikét vagy adott hatóság esetében az egyéb kulcsfontosságú követelmények közül kettőt vagy többet a 3. vagy 4. kategóriába sorolnak, az adott hatóságot az általános értékeléskor nem lehet a 3. vagy 4. kategóriánál magasabb kategóriába sorolni. Más szóval, ha a szóban forgó hatóságnál valamelyik alapvető kulcsfontosságú követelmény tekintetében hiányosságot állapítanak meg, az nem ellensúlyozható az egyéb kulcsfontosságú követelmények jobb besorolásával.
5. Ha egyes feladatokat közreműködő szervezetekre ruháztak, előfordulhat, hogy a II. és a III. melléklet további bontására lesz szükség, és az irányító hatóság/igazoló hatóság esetében használt kritériumokkal azonos kritériumokat kell használni a közreműködő szervezet szerinti következtetés levonásához, majd ennek alapján az irányító hatóságra vagy az igazoló hatóságra vonatkozó általános következtetés levonásához.

A hatóságra vonatkozó megfelelő következtetés levonásához az auditoroknak szakmai megítélésükre kell hagyatkozniuk, az ezen iránymutatás III. mellékletének táblázatában foglalt általános következtetés értékelése mellett.

2.2.4. Általános következtetés

Ebben az utolsó lépésben az auditorok összekapcsolják a hatóságra vonatkozó következtetést és a program irányítási és kontrollrendszerére vonatkozó általános következtetést azáltal, hogy meghatározzák mindazokat az adott hatóságon belül fennálló enyhítő tényezőket és ellensúlyozó kontrollmechanizmusokat, amelyek hatékonyan csökkentik az általános irányítási és kontrollrendszer kockázatát.

Ha például az auditor megállapítja, hogy az igazoló hatóság által végzett vizsgálatok nem teljeseek vagy nem elég hatékonyak, az irányító hatóságnál (illetve a feladatok átruházása esetén a közreműködő szervezetenél) végzett irányítási ellenőrzések azonban jó

minőségűek és hatékonyak, ez csökkentheti annak kockázatát, hogy szabálytalan kiadásokat igazolnak és küldenek be a Bizottsághoz. Emlékezni kell arra, hogy továbbra is a 4. kulcsfontosságú követelmény (irányítási ellenőrzések) a legfontosabb és elsődleges védvonal a irányítási és kontrollrendszernek a szabálytalanságok ellen. Ezért e kulcsfontosságú követelmény megfelelő működésének elismerése alapvető jelentőségű a szabálytalan kiadások Bizottság általi visszatérítése kockázatának értékeléséhez. Hangsúlyozandó, hogy e kontrollmechanizmusok enyhítő tényezőként vagy ellensúlyozó kontrollmechanizmusként történő figyelembevétele előtt bizonyítékot kell szerezni megfelelő működésükről. Az auditvélemény kiadása előtt az enyhítő tényezők másik példája lehet egy olyan, már végrehajtott cselekvési terv, amely hatékonyan továbbfejlesztette az irányítási és kontrollrendszert (a jövőbeli hasonló szabálytalanságok elkerülése érdekében) és kijavította a mintavétel útján történt ellenőrzések vagy irányítási ellenőrzések során korábban fel nem tárt főbb szabálytalanságokat (korábban bejelentett kiadások pénzügyi korrekciója).

Az auditor meghatározza az ügyletek szabályszerűségét veszélyeztető reziduális kockázat szintjét, és végül megfogalmazza az általános következtetést a rendszer kulcsfontosságú szabályozási követelményeknek való megfelelésére vonatkozóan. Ehhez a III. mellékletet kell használni.

1. Annak biztosítása érdekében, hogy az eredmények az eljárás valamennyi lépésében következetesek legyenek, a rendszerek általános értékeléséhez ugyanazokat a kategóriákat kell használni, mint az egyes kulcsfontosságú követelmények és hatóságok értékeléséhez.
2. Mielőtt az auditor meghatározza a szabályosságot veszélyeztető reziduális kockázat szintjét, figyelembe kell vennie a fent leírt enyhítő tényezők fennállását.

Ezt követően az irányítási és kontrollrendszerre vonatkozó általános következtetés biztosítja az alapot a műveletek auditálására vonatkozó bizonyossági és megbízhatósági szintek meghatározásához. Az éves kontrolljelentés elkészítésekor az irányítási és kontrollrendszerre vonatkozó következtetések és a műveletek és elszámolások auditálása során kapott eredmények egyesítésével az auditor auditvéleményt fogalmaz meg a programról és szükség esetén javaslatot tesz további intézkedésekre.

Ezenkívül a tagállamnak ezt az auditmunkát kell felhasználnia a CPR 124. cikke (5) bekezdésének a kijelölési kritériumok teljesülésének nyomon követésére irányuló kötelezettségre vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtására. E munka elősegítése érdekében a IV. mellékletben szerepel egy olyan táblázat, amely összekapcsolja egymással a kijelölési kritériumokat és a vonatkozó kulcsfontosságú követelményeket.

I. MELLÉKLET: KULCSFONTOSSÁGÚ KÖVETELMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSI KRITÉRIUMOK

Ez a melléklet az irányítási és kontrollrendszer főbb elemeit és az értékelési kritériumokat határozza meg a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó jogi keret minimumkövetelményeinek figyelembevételével. A hatóságok szerinti bontásban megadott főbb elemek azok, amelyeket az esb-alapokból (az EMVA kivételével) a CPR alapján támogatott programokban felmerülő kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének, valamint a műveletek valódiságának biztosítására tervezték, és amelyek ebből a szempontból alapvető fontosságúak.

1. Az irányító hatósággal és annak közreműködő szervezeteivel kapcsolatos kulcsfontosságú követelmények

1. kulcsfontosságú követelmény: A feladatkörök megfelelő szétválasztása, valamint megfelelő jelentéstételi és monitoringrendszerek, amennyiben a felelős hatóság egy másik szervezetet bíz meg a feladatok elvégzésével

(A CPR 72. cikkének a), b), e) és h) pontja, 122. cikkének (2) bekezdése, 123. cikkének (1) és (6) bekezdése, 125. cikkének (1) bekezdése)

Értékelési kritériumok:

1.1. A feladatok egyértelmű ismertetése és megosztása (szervezeti ábra, munkakörök javasolt száma, szükséges végzettség és tapasztalat, munkaköri leírások), beleértve a hivatalosan dokumentált megállapodás meglétét, amely egyértelműen meghatározza az irányító hatóság által a közreműködő szervezetekre ruházott feladatokat.

1.2. Az irányító hatóság és a közreműködő szervezetek különböző szintjeihez és feladatköreihez rendelkezésre áll a szükséges személyzet és szakértelem, figyelembe véve az érintett programok számát, nagyságrendjét és összetettségét, ideértve adott esetben a megfelelő kiszervezési megállapodásokat is.

1.3. A feladatkörök szétválasztása elvének szükség szerinti betartása az irányító hatóság szervezetén belül, különösen abban az esetben, ha a tagállam úgy döntött, hogy az igazolási feladatkört az irányító hatósággal megegyező igazgatási struktúráján belül tartja, valamint az irányító hatóság és az irányítási és kontrollrendszeren belüli egyéb szervek (igazoló hatóság vagy annak közreműködő szervezetei, audithatóság vagy más auditszervezetek) között.

1.4. Teljes körű és megfelelő eljárások és kézikönyvek állnak rendelkezésre és kerülnek szükség esetén frissítésre, amelyek az irányító hatóság és a közreműködő szervezetek összes fontosabb tevékenységét lefedik, ideértve a szabálytalanságokra és a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizetésére vonatkozó jelentéstételi és monitoringeljárásokat is.

1.5. Megfelelő eljárások és megállapodások vannak érvényben a közreműködő szervezetekre ruházott feladatok megfelelő jelentéstételi mechanizmusok alapján történő hatékony nyomon követése és felügyelete céljából (közreműködő szervezet módszertanának felülvizsgálata, közreműködő szervezet által jelentett eredmények rendszeres ellenőrzése, lehetőség szerint a közreműködő szervezet által elvégzett munka mintán alapuló újbóli elvégzésével).

1.6. Az arányosság elvét figyelembe vevő keret annak biztosítására, hogy megfelelő kockázatkezelési eljárást hajtsanak végre szükség esetén, illetve különösen a tevékenységek jelentős módosítása és az irányítási és kontrollstruktúrák megváltozása esetén.

2. kulcsfontosságú követelmény: A műveletek megfelelő kiválasztása

(A CPR 72. cikkének c) pontja, 125. cikkének (3) bekezdése)

Értékelési kritériumok:

2.1. Az irányító hatóság a monitoringbizottság általi jóváhagyásra megfelelő kiválasztási eljárásokat és kritériumokat hozott létre:

- a. amelyek biztosítják, hogy a műveletek hozzájáruljanak a megfelelő prioritás szerinti egyedi célkitűzések és eredmények eléréséhez;
- b. amelyek hátrányos megkülönböztetéstől mentesek és átláthatók;
- c. amelyek figyelembe veszik a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítását és a fenntartható fejlődés elvét a CPR 7. és 8. cikkében leírtak szerint.

2.2. Közzéteszik a pályázati felhívásokat⁴.

Pályázati felhívások jelennek meg az összes potenciális kedvezményezett elérése érdekében, amelyeknek tartalmazniuk kell az alkalmazott kiválasztási eljárás, valamint a kedvezményezettek jogainak és kötelezettségeinek egyértelmű leírását.

2.3. Minden beérkezett kérelem iktatásra kerül.

A kérelmek a beérkezésükkor kerülnek iktatásra, a kérelmező minden esetben átvételi elismervényt kap a kérelemről, az egyes kérelmek jóváhagyási státuszáról pedig nyilvántartást vezetnek.

2.4. Minden kérelmet és projektet a vonatkozó kritériumok szerint értékelnek ki.

Az értékelés következetes és megkülönböztetéstől mentes. Az alkalmazott kritériumok és pontozás összhangban van a monitoringbizottság által jóváhagyott és a felhívásban említett kritériumokkal és pontozással.

A kérelmek és projektek értékelése során az irányító hatóság biztosítja, hogy az értékelők rendelkezzenek a szükséges szakértelemmel és függetlenséggel.

Az irányító hatóságnak külön vizsgálnia kell azt is, hogy:

- a. A kiválasztott művelet az érintett alap(ok) hatókörébe tartozik-e és besorolható-e valamely beavatkozási kategóriába;
- b. A kedvezményezett rendelkezik-e a finanszírozás biztosításával kapcsolatos feltételek teljesítéséhez szükséges igazgatási, pénzügyi és működési kapacitással;
- c. Amennyiben a művelet azelőtt kezdődött el, hogy a támogatási kérelmet benyújtották, betartották-e a műveletre vonatkozó jogszabályokat;
- d. A finanszírozásra kiválasztott műveletek nem tartalmazzak-e korábban olyan művelet részét képező tevékenységeket, amellyel kapcsolatban visszafizetési eljárást folytattak le vagy kellett volna lefolytatni a termelő tevékenység programterületen kívülre való áthelyezése után.

Az értékelés valamennyi szakaszát megfelelően dokumentálni kell.

2.5. A kérelmek és projektek elfogadására vagy elutasítására vonatkozó határozatokat a felelős kijelölt szervezetben dolgozó megfelelően felhatalmazott személynek kell meghoznia, az eredményről írásbeli értesítést kell küldeni a jelöltnek megállapodás vagy

⁴ Nem alkalmazandó abban az esetben, amikor uniós pénzeszközöket közvetlenül juttatnak egyes nemzeti, regionális vagy helyi projekteknek.

határozat (vagy más hasonló dokumentum) formájában, és abban egyértelműen meg kell jelölni az elfogadás vagy az elutasítás okát. A fellebbezési eljárást és a vonatkozó határozatokat közzé kell tenni.

3. kulcsfontosságú követelmény: A kedvezményezettek megfelelő tájékoztatása

(A CPR 125. cikke (3) bekezdésének c) pontja)

Értékelési kritériumok:

3.1. A kedvezményezettek jogainak és kötelezettségeinek – különösen a programra vonatkozóan megállapított nemzeti támogathatósági szabályok, a támogathatóságra vonatkozó uniós szabályok, a művelet keretében szállítandó termékek vagy teljesítendő szolgáltatások támogatásával kapcsolatos egyedi feltételek, a finanszírozási terv, a végrehajtási határidő, az elkülönített elszámolásokkal kapcsolatos követelmények, illetve a megfelelő elszámolási kódok, a megőrizendő és közzétett adatok – eredményes közzéadása a kedvezményezettekkel. A tájékoztatási és közzétételi kötelezettséget is egyértelműen kifejezésre kell juttatni és közölni kell a kedvezményezettekkel.

3.2. Világos és egyértelmű nemzeti támogathatósági szabályok meghatározása a programra vonatkozóan.

3.3. Olyan stratégia megléte, amely biztosítja, hogy a kedvezményezettek hozzáférhessenek a szükséges információkhoz, és megfelelő szintű tájékoztatásban részesüljenek (szórólapok, nyomtatványgarnitúrák, szemináriumok, munkaértekezletek, internetes honlapok stb.).

4. kulcsfontosságú követelmény: Megfelelő irányítási ellenőrzések

(A CPR 72. cikkének c) és h) pontja, 125. cikke (4) bekezdésének a) pontja, valamint (5) és (6) bekezdése)

Értékelési kritériumok:

4.1. Az irányítási ellenőrzések a következőket tartalmazzák:

- a. A kedvezményezettek minden egyes kifizetési kérelmének dokumentumalapú ellenőrzése: az irányító hatóságnak vagy a közreműködő szervezeteknek a kedvezményezettek által benyújtott valamennyi visszatérítési kérelmet az igazolás előtt dokumentumalapú vizsgálatnak kell alávetnie, amely magának a követelésnek a vizsgálatából és a csatolt igazoló dokumentumok vizsgálatából áll. A kedvezményezettektől ellenőrzésre bekérendő igazoló dokumentumok köre és típusa a dokumentációk és kedvezményezettek egyes típusainak kockázatértékelésén alapul;
- b. A műveletek irányító hatóság és annak közreműködő szervezetei általi helyszíni vizsgálatát akkor kell elvégezni, amikor a projekt már a fizikai megvalósítás és a finanszírozás tekintetében is előrehaladott állapotban van (pl. képzési intézkedések esetében).

4.2. Az irányító hatóság és annak közreműködő szervezetei egyedi műveletek helyszíni vizsgálatát is végrehajthatják egy-egy kiválasztott mintán. A helyszíni vizsgálatok gyakoriságának és tartalmának arányban kell állnia a műveletekhez nyújtott közfinanszírozás mértékével és az irányító hatóság vagy annak közreműködő szervezetei által a dokumentumalapú ellenőrzés során, illetve az audíthatóság által az irányítási és kontrollrendszer egészének auditálása során megállapított kockázati szinttel. A nyilvántartásokban le kell írni az alkalmazott mintavételi módszert, meg kell jelölni a kiválasztott műveleteket, továbbá át kell tekinteni a vizsgálatok következtetéseit és a feltárt szabálytalanságokat.

4.3. Az irányítási ellenőrzések során használandó írásbeli eljárások és átfogó ellenőrző kérdések megléte a lényegi valótlanságok kimutatásához. Ez azt jelenti, hogy az ellenőrző kérdéseknek legalább az alábbiak ellenőrzésére kell irányulniuk:

- a. a visszatérítési kérelem helyessége;
- b. a figyelembe vehető időszak;
- c. a jóváhagyott projektnek való megfelelés;
- d. a jóváhagyott finanszírozási arálynak való megfelelés (ha van ilyen előírás);
- e. a vonatkozó támogathatósági szabályoknak és a közbeszerzésre, állami támogatásra, környezetre, pénzügyi eszközökre, fenntartható fejlődésre, közzétételre, esélyegyenlőségi követelményekre és megkülönböztetésmentességre vonatkozó uniós és nemzeti szabályoknak való megfelelés;
- f. a projekt valóságosága, beleértve a termék vagy szolgáltatás terén tett fizikai előrelépést és a támogatási megállapodásban foglalt szerződéses feltételeknek, valamint a kimeneti és eredménymutatóknak való megfelelést;
- g. a bejelentett kiadások, az auditnyomvonal megléte és megfelelésége számos kiadási tétel esetében;
- h. elkülönített elszámolási rendszer vagy megfelelő elszámolási kód az adott művelettel kapcsolatos összes ügyletre vonatkozóan a ténylegesen felmerült költségek alapján megtérített műveletek esetében. Ez az elkülönített elszámolási rendszer vagy megfelelő elszámolási kód lehetővé teszi a következők ellenőrzését: (1) a társfinanszírozott művelethez csak részben kapcsolódó kiadások helyes megosztása, és (2) bizonyos típusú kiadások, amelyek csupán bizonyos korlátok között vagy más költségekhez viszonyítva minősülnek elfogadhatónak.

4.4. Az igazoló dokumentumokat meg kell őrizni az alábbiakról:

- a. dokumentumalapú vizsgálatok és helyszíni vizsgálatok, az elvégzett munkát és az elért eredményeket is beleértve;
- b. az észrevételek nyomon követése.

Ezek a nyilvántartások alkotják az igazoló dokumentumokat és információkat az irányító hatóság által készítendő éves összefoglalóhoz.

4.5. Az irányító hatóság által jóváhagyott olyan eljárások megléte, amelyek biztosítják, hogy az igazoló hatóság az igazolás céljából végzett vizsgálatokhoz szükséges valamennyi adatot megkapja.

Az irányítási ellenőrzéseket időben kell elvégezni az adott számviteli év elszámolásaiban igazolt kiadások vonatkozásában.

5. kulcsfontosságú követelmény: Hatékony rendszer a kiadásokra és auditokra vonatkozó valamennyi dokumentum tárolásához, amely által biztosítható a megfelelő auditnyomvonal

(A CPR 72. cikkének g) pontja, 122. cikkének (3) bekezdése, 140. cikke, 125. cikke (4) bekezdésének d) pontja, 125. cikkének (8) bekezdése)

Értékelési kritériumok:

5.1. A műveletekkel kapcsolatos részletes számviteli nyilvántartásokat és igazoló dokumentumokat (így például a művelet műszaki specifikációját és pénzügyi tervét, a kimenetek és eredmények terén való előrehaladást és ellenőrzési jelentéseket, az alkalmazással, értékeléssel, kiválasztással, a támogatás jóváhagyásával, valamint a pályázati és szerződéskötési eljárással kapcsolatos dokumentációt, továbbá a

társfinanszírozott termékek és szolgáltatások ellenőrzéséről szóló jelentéseket) megfelelő irányítási szinten tartják, és megadják a CDR 25. cikkének (1) bekezdésében meghatározott tájékoztatást. Az elszámolási rendszer lehetővé teszi mind a kedvezményezett, mind pedig a többi érintett szervezet azonosítását – a kifizetés indoklásával együtt.

5.2. Az irányító hatóság nyilvántartást vezet a kiadásokkal és auditokkal kapcsolatos igazoló dokumentumokat őrző szervek azonosításához és helyének meghatározásához szükséges adatokról. Ide tartozik a megfelelő auditnyomvonalhoz szükséges valamennyi dokumentum, amelyek elektronikus formában is tárolhatók, amennyiben a kedvezményezettek és az illetékes szervek között a CPR 122. cikkének (3) bekezdése értelmében elektronikus adatsere zajlik.

5.3. Eljárások vannak érvényben a megfelelő auditnyomvonal biztosításához szükséges valamennyi dokumentumnak a CPR 140. cikkében foglalt – azaz a dokumentumok elérhetőségére vonatkozó – követelmények szerinti megfelelő tárolására.

6. kulcsfontosságú követelmény: Megbízható rendszer az adatok gyűjtéséhez, rögzítéséhez és tárolásához monitoring, értékelés, pénzügyi irányítás, ellenőrzés és audit céljából, ideértve a kedvezményezettekkel kialakított elektronikus adatsere-rendszerekkel való kapcsolatot

(A CPR 72. cikkének d) pontja, 112. cikkének (3) bekezdése, 122. cikkének (3) bekezdése, 125. cikke (2) bekezdésének a), d) és e) pontja, 125. cikke (4) bekezdésének d) pontja, (8) bekezdése és 140. cikke)

Értékelési kritériumok:

6.1. Az egyes műveletekkel kapcsolatban a CDR III. melléklete által előírt adatok összegyűjtésére, rögzítésére és tárolására alkalmas számítógépes rendszer megléte, ideértve a mutatókra és mérőföldkövekre, valamint a program előrehaladására vonatkozó adatokat az irányító hatóság által a CPR 125. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján megadott célkitűzések elérése tekintetében.

Amennyiben egy művelet ESZA-támogatással valósul meg, akkor ide tartoznak az egyes résztvevőkkel kapcsolatos adatok, valamint szükség esetén a mutatókra vonatkozó adatok nemek szerinti lebontása is.

6.2. Megfelelő eljárások vannak érvényben az adatok összesítésére, amennyiben ez az értékelésekhez, auditokhoz, a kifizetési kérelmekhez és elszámolásokhoz, az éves összefoglalókhöz, illetve az éves végrehajtási és zárójelentésekhez szükséges, beleértve a Bizottsághoz benyújtott, pénzügyi adatokkal kapcsolatos jelentéseket.

6.3. Megfelelő eljárások vannak érvényben az alábbiak biztosítására:

- a. a számítógépes rendszer biztonsága és karbantartása, az adatok integritása a nemzetközileg elfogadott szabványok, pl. az ISO/IEC 27001:2013 és az ISO/IEC 27002:2013 figyelembevételével, az adatok bizalmassága, a feladó hitelesítése, valamint a dokumentumok és adatok tárolása különösen a CPR 122. cikke (3) bekezdésének, 125. cikke (4) bekezdése d) pontjának, 125. cikke (8) bekezdésének és 140. cikkének megfelelően, és
- b. az egyének védelme a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában.

7. kulcsfontosságú követelmény: Arányos csalás elleni intézkedések hatékony végrehajtása

(A CPR 72. cikkének h) pontja, 122. cikkének (2) bekezdése, 125. cikke (4) bekezdésének c) pontja)

Értékelési kritériumok:

7.1. A program végrehajtásának megkezdése előtt az irányító hatóságok csaláskockázati értékelést végeznek a programok végrehajtása főbb folyamataihoz kapcsolódó csaláskockázatok hatásáról és valószínűségéről. A csaláskockázati értékelést a kockázat mértékétől függően lehetőség szerint évente vagy kétévente kell elvégezni. A csaláskockázati értékelés eredményeit az irányító hatóság felső vezetésének is ellen kell jegyeznie.

7.2. A csalás elleni intézkedések a csalás elleni fellépés ciklusának négy fő eleme köré szerveződnek: megelőzés, észlelés, korrekció és vádemelés.

7.3. Megfelelő és arányos, az adott helyzethez szabott megelőző intézkedések vannak érvényben a csalás reziduális kockázatának elfogadható szintre csökkentése érdekében (például küldetésnyilatkozat, magatartási kódex, legfelsőbb szintű állásfoglalások közlése, feladatok szétosztása, képzési és tájékoztatási fellépések, adatelemzés, a csalásra utaló figyelmeztető jelzésekkel és csalásmutatókkal kapcsolatos ismeretek folyamatos frissítése).

7.4. A figyelmeztető jelzések észlelésére megfelelő intézkedések vannak érvényben, és azokat hatékonyan végrehajtják.

7.5. Csalásra utaló gyanú esetén megfelelő intézkedéseket hoznak, amelyek egyértelmű jelentéstételi mechanizmusokat biztosítanak úgy a csalás gyanújával, mint az ellenőrzési hiányosságokkal kapcsolatban, és amelyek elégséges együttműködést tesznek lehetővé az audithatósággal, az illetékes tagállami vizsgálati hatóságokkal, a Bizottsággal és az OLAF-fal.

7.6. Megfelelő eljárások vannak érvényben a csalás gyanúja esetén alkalmazandó nyomon követésre és a csalárd módon elköltött uniós források kapcsolódó visszafizetésére.

7.7. Nyomonkövetési eljárások vannak érvényben a potenciális és tényleges csalásokhoz kapcsolódó folyamatok, eljárások és ellenőrzések felülvizsgálatára, valamint ezeknek a csaláskockázati értékelés későbbi felülvizsgálatába való beépítésére.

8. kulcsfontosságú követelmény: A vezetői nyilatkozatnak, valamint a végső auditjelentések és az elvégzett kontrollok éves összefoglalójának elkészítésére vonatkozó megfelelő eljárások

(A CPR 125. cikke (4) bekezdésének e) pontja)

Értékelési kritériumok:

8.1. Az éves összefoglaló elkészítéséhez megfelelő eljárások vannak érvényben az alábbiak biztosítására:

- a. az illetékes szervek által végrehajtott auditok és kontrollok végeredményeinek megfelelő felülvizsgálata és nyomon követése az egyes programok esetében, beleértve az irányító hatóság vagy az ő nevében a közreműködő szervezetek által végzett irányítási ellenőrzéseket, az audithatóság által vagy az ő felügyelete alatt végrehajtott auditokat és az uniós auditokat;
- b. a rendszerekben azonosított hibák és gyengeségek jellegének és mértékének elemzése, valamint e hiányosságok későbbi nyomon követése (meghozott vagy tervezett korrekciós intézkedés);
- c. megelőző és korrekciós intézkedések végrehajtása rendszerszintű hibák azonosítása esetén.

8.2. A vezetői nyilatkozatnak az éves összefoglalón kell alapulnia, és azt a vonatkozó bizottsági végrehajtási rendeletben meghatározott minta alapján kell elkészíteni.

8.3. Az éves összefoglaló és a vezetői nyilatkozat elkészítése során végzett munkát megfelelően dokumentálni kell.

8.4. Az éves összefoglalót és a vezetői nyilatkozatot, továbbá minden kapcsolódó igazoló dokumentumot és információt időben az audithatóság rendelkezésére bocsátanak az általa elvégzendő értékelés céljára. Ehhez megfelelő belső határidőket állapítanak meg.

2. Az igazoló hatósággal és a közreműködő szervezeteivel kapcsolatos kulcsfontosságú követelmények

9. kulcsfontosságú követelmény: A feladatkörök megfelelő szétválasztása, valamint megfelelő jelentéstételi és monitoringrendszer, amennyiben a felelős hatóság egy másik szervezetet bíz meg a feladatok elvégzésével

(A CPR 72. cikkének a), b) és e) pontja, 123. cikkének (2) és (6) bekezdése és 126. cikke)

Értékelési kritériumok:

Elvárások:

9.1. A feladatok egyértelmű ismertetése és megosztása (szervezeti ábra, munkakörök javasolt száma, szükséges végzettség és/vagy tapasztalat, munkaköri leírások), beleértve a hivatalosan dokumentált megállapodás meglétét, amely egyértelműen meghatározza az igazoló hatóság által a közreműködő szervezetekre ruházott feladatokat.

9.2. Az igazoló hatóság különböző szintjeihez és feladatköreihez megfelelő létszámú és képzettségű emberi erőforrás, figyelembe véve az érintett programok számát, nagyságrendjét és összetettségét, ideértve adott esetben a megfelelő kiszervezési megállapodásokat is.

9.3. A feladatkörök szétválasztása elvének szükség szerinti betartása az igazoló hatóság szervezetén belül, különösen abban az esetben, ha a tagállam úgy döntött, hogy az igazolási feladatkört az irányító hatósággal megegyező igazgatási struktúrán belül tartja, valamint az igazoló hatóság és az irányítási és kontrollrendszeren belüli egyéb hatóságok (irányító hatóság és annak közreműködő szervezetei, audithatóság vagy más auditszervezetek) között.

9.4. Teljes körű és megfelelő eljárások és kézikönyvek állnak rendelkezésre és kerülnek szükség esetén frissítésre, amelyek az igazoló hatóság és a közreműködő szervezetek összes fontosabb tevékenységét lefedik, ideértve a szabálytalanságokra (közreműködő szervezetek által bejelentett vagy az igazoló hatóság által észlelt szabálytalanságokra) és a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizetésére vonatkozó jelentéstételi és monitoringeljárásokat is.

9.5. Megfelelő eljárások és megállapodások vannak érvényben a közreműködő szervezetekre ruházott feladatok megfelelő jelentéstételi mechanizmusok alapján történő hatékony nyomon követése és felügyelete céljából (közreműködő szervezet módszertanának felülvizsgálata, közreműködő szervezet által jelentett eredmények rendszeres ellenőrzése, lehetőség szerint a közreműködő szervezet által elvégzett munka mintán alapuló újbóli elvégzésével).

9.6. Az arányosság elvét figyelembe vevő keret annak biztosítására, hogy megfelelő kockázatkezelési eljárást hajtsanak végre szükség esetén, illetve különösen a tevékenységek jelentős módosítása és/vagy az irányítási és kontrollstruktúrák megváltozása esetén.

10. kulcsfontosságú követelmény: A kifizetési kérelmek elkészítésére és benyújtására vonatkozó megfelelő eljárások

(A CPR 126. cikkének a), e) és f) pontja)

Értékelési kritériumok:

10.1. Szükség esetén megfelelő eljárások annak biztosítására, hogy az irányító hatóságtól és/vagy annak közreműködő szervezeteitől megkapja és figyelembe veszi az elvégzett első szintű irányítási ellenőrzésekkel kapcsolatos információkat és az audithatóság által vagy annak hatáskörében végzett auditok eredményeit.

- a. A megállapodás szerinti eljárásban világosan ismertetni kell az igazolási eljáráshoz az irányító hatóságtól és az audithatóságtól szükséges konkrét információkat annak érdekében, hogy rendszeresen és időben átadásra kerüljenek a megfelelő információk.
- b. Igazolási célból annak ellenőrzése, hogy az igazoló hatóság megkapott-e minden szükséges igazoló dokumentumot, így többek között az irányító hatóság és annak közreműködő szervezetei által végrehajtott első szintű irányítási ellenőrzések eredményeire vonatkozó aktualizált információkat és az audithatóság vagy az EU szervei által készített auditjelentéseket.
- c. Az irányító hatóság és annak közreműködő szervezetei által a végrehajtás előrehaladásáról készített jelentések szisztematikus, időben történő és dokumentált felülvizsgálata, ideértve az első szintű irányítási ellenőrzések eredményeinek a felülvizsgálatát a Bizottság részére összeállított, a kiadásokról szóló jelentés elkészítése előtt.
- d. A beérkezett megfelelő auditjelentések szisztematikus, időben történő és dokumentált felülvizsgálata és az auditeredmények figyelembevétele a Bizottság részére összeállított, a kiadásokról szóló jelentés elkészítése előtt.
- e. Annak biztosítása, hogy az első szintű ellenőrzések és auditjelentések eredményét megfelelően figyelembe vegyék az azzal kapcsolatos következtetés megfogalmazásakor, hogy az igazolandó kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének igazolása kellően megalapozott-e.

10.2. Az írásba foglalt eljárásokban részletes ellenőrzéseket, egyértelmű feladatköröket és munkafolyamatot kell meghatározni a teljes igazolási folyamatra vonatkozóan, amely egyebek mellett a „4 szem elvének” megfelelő értékelést és a közreműködő szervezetek igazolási folyamatban játszott szerepének az igazoló hatóság általi felügyeletét is magában foglalja.

11. kulcsfontosságú követelmény: A bejelentett kiadások és a kapcsolódó közpénzből való hozzájárulás megfelelő számítógépes nyilvántartása

(A CPR 126. cikkének d) és g) pontja)

Értékelési kritériumok:

11.1. Megfelelő számítógépes számviteli nyilvántartásokat vezetnek a Bizottságnak bejelentett kiadásokról.

11.2. Megfelelő eljárások vannak érvényben az irányító hatóság általi igazolásra benyújtott kiadások pontos és teljes körű számítógépes nyilvántartására, beleértve a kedvezményezetteknek közpénzből kifizetett megfelelő hozzájárulásokat is.

11.3. Megfelelő auditnyomvonal biztosítása az egyes műveletekhez kapcsolódó számviteli adatok számítógépes formában történő nyilvántartásba vételével és tárolásával, amely kiterjed a kifizetési kérelmekhez és a beszámolókhöz szükséges összes adatra. Az igazoló

hatóságon belüli auditnyomvonalnak lehetővé kell tennie a Bizottságnak bejelentett kiadások egyeztetését az irányító hatóságtól és a közreműködő szervezetektől kapott kiadási kimutatásokkal.

12. kulcsfontosságú követelmény: A visszafizettetendő, visszafizettetett, valamint visszavont összegekre vonatkozó megfelelő és teljes körű adatok

(A CPR 72. cikkének h) pontja, 137. cikke (1) bekezdésének b) pontja, 137. cikkének (2) bekezdése)

Értékelési kritériumok:

12.1. Megfelelő és hatékony eljárások vannak érvényben a számviteli év során visszavont és visszafizettetett összegek, a számviteli év végén visszafizettetendő összegek, a CPR 72. cikkének h) pontja és 137. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján végrehajtott visszafizetések pontos és hiánytalan igazolására, valamint annak igazolására, hogy az elszámolásokban feltüntetett behajthatatlan összegek egyeznek a számviteli rendszerekbe bevitt összegekkel.

12.2. Megfelelő számviteli nyilvántartásokat vezetnek annak igazolására, hogy, amennyiben az alkalmazandó, a CPR 137. cikkének (2) bekezdésével összhangban nem szerepelhetnek bizonyos kiadásokat az elszámolásokban, és hogy az érintett számviteli évre vonatkozóan előírt korrekciók mindegyike szerepel az elszámolásokban.

13. kulcsfontosságú követelmény: Az elszámolások elkészítésére és azok teljességének, pontosságának és helytállóságának igazolására vonatkozó megfelelő eljárások

(A CPR 72. cikkének h) pontja, 126. cikkének b), c) és h) pontja, 137. cikke, valamint a költségvetési rendelet 59. cikke (5) bekezdésének a) pontja)⁵

Értékelési kritériumok:

13.1. Megfelelő eljárások vannak érvényben az elszámolások elkészítésére és azok teljességének, pontosságának és helytállóságának igazolására, valamint annak biztosítására, hogy az elszámolásokban szereplő kiadások megfelelnek az alkalmazandó jognak, és olyan műveletek tekintetében merültek fel, amelyeket a programra alkalmazandó kritériumokkal összhangban választottak ki finanszírozásra.

13.2. Megfelelő eljárások annak biztosítására, hogy az elszámolásokban szereplő kiadások egyezzenek az adott számviteli évben bejelentett időközi kifizetésekkel az esetleges gépelési hibák kijavítása és az irányítási ellenőrzések és az auditok során feltárt, az adott számviteli évben visszavont vagy visszafizettetett szabálytalan összegek levonása után, valamint az esetleges olyan kiadások ideiglenes visszavonása után, amelyeknek a támogathatóságára vonatkozóan az elszámolások készítésének időpontjában vizsgálat van folyamatban.

13.3. Megfelelő eljárások annak biztosítására, hogy a visszafizettetett, a visszafizettetendő, a korábbi időközi kifizetési kérelmekből visszavont és a behajthatatlan összegeket az elszámolások megfelelően tükrözzék. Az eljárásnak biztosítania kell a visszafizettetendő összegek, valamint a művelethez nyújtott hozzájárulás részben vagy egészben történő megszüntetése következtében visszavont összegek nyilvántartását. A visszafizettetendő összegek a program lezárását megelőzően a következő költségnyilatkozatból történő levonásuk útján kerülnek visszafizetésre.

13.4. Az elszámolásokat időben az irányító hatóság és az audithatóság rendelkezésére

⁵ Adott esetben figyelembe kell venni az elszámolásokra vonatkozó iránymutatást is.

bocsátják tájékoztatásul, illetve értékelés céljára. Ehhez megfelelő belső határidőket állapítanak meg.

13.5. Megfelelő eljárások annak biztosítására, hogy az elszámolások a költségvetési rendelet 59. cikkének (5) bekezdésével összhangban, időben kerülnek benyújtásra a Bizottságnak.

3. Az audithatósággal kapcsolatos kulcsfontosságú követelmények

14. kulcsfontosságú követelmény: A feladatkörök megfelelő szétválasztása és megfelelő rendszer annak biztosítására, hogy egy másik szervezet a program auditstratégiájának megfelelően végrehajtott audit során rendelkezzen a szükséges működési függetlenséggel, és figyelembe vegye a nemzetközileg elfogadott auditstandardokat

(A CPR 72. cikkének a), b) és e) pontja, 123. cikkének (4) és (5) bekezdése)

Értékelési kritériumok:

14.1. A feladatok egyértelmű ismertetése és megosztása az auditstratégiával összhangban (szervezeti ábra, tervezett erőforrások, szükséges végzettség és tapasztalat, képzési követelmények), beleértve egy hivatalosan dokumentált megállapodás meglétét, amely egyértelműen meghatározza az audithatóság felügyelete alá tartozó egyéb auditszervezetek által végzett feladatokat.

14.2. A szükséges létszámú és szakértelmű személyzet valamennyi követelmény teljesítéséhez, figyelembe véve az érintett programok számát, nagyságrendjét és összetettségét, ideértve adott esetben a megfelelő kiszervezési megállapodásokat is.

14.3. Az audithatóság (és adott esetben más auditszervezetek) és az irányítási és kontrollrendszer egyéb szervei (irányító hatóság, igazoló hatóság és ezek közreműködő szervezetei) feladatai szétválasztása elvének, valamint az audithatóság és az egyéb auditszervezetek függetlenségére vonatkozó elv betartása, a CPR 72. cikkének a) és b) pontjában, valamint 123. cikkének (4) és (5) bekezdésében leírtaknak megfelelően (lásd még a Bizottság kijelölésre és auditstratégiára vonatkozó iránymutatását).

14.4. Teljes körű és megfelelő eljárások és kézikönyvek a nemzetközileg elfogadott auditstandardok alapján, ideértve a belső minőség-ellenőrzést és adott esetben az egyéb auditszervezet(ek)re ruházott feladatok eredményességének a megfelelő jelentéstételi mechanizmusok alapján történő nyomon követésére és felügyeletére szolgáló eljárásokat.

15. kulcsfontosságú követelmény: Megfelelő rendszerauditok

(A CPR 72. cikkének f) pontja és 127. cikkének (1) bekezdése)

Értékelési kritériumok:

15.1. A rendszerauditokat a legutóbbi frissített auditstratégiával összhangban végzik el, világosan meghatározott, megfelelő kockázatelemzést is magában foglaló, a nemzetközileg elfogadott auditstandardokat alkalmazó auditmódszertan alapján.

15.2. Az audit hatókörének középpontjában az irányítási és kontrollrendszerek kulcsfontosságú követelményei állnak a megfelelő szerveknél (irányító hatóság, igazoló hatóság és közreműködő szervezetek). Az audit hatóköréhez tartozik többek között annak ellenőrzése, hogy az illetékes hatóságok megfelelően biztosítják-e a közbeszerzésre, állami támogatásra, környezetre, pénzügyi eszközökre, fenntartható fejlődésre, közzétételre, esélyegyenlőségi követelményekre és megkülönböztetésmentességre vonatkozó uniós és nemzeti szabályoknak való megfelelést, valamint a kimeneti mutatókra és mérőföldkövekre, illetve a programnak az elérendő célkitűzések elérése terén tett

előrehaladására vonatkozó adatok megbízhatóságát.

15.3. A rendszerauditok valamennyi szakaszát megfelelően dokumentálják. Megfelelő és teljes körű ellenőrző kérdéseket állítottak össze, amelyek az irányítási és kontrollrendszerek valamennyi kulcsfontosságú követelményének vizsgálatával foglalkoznak.

15.4. Hatékony eljárások vannak érvényben az auditjelentésekből származó ajánlások és korrekciós intézkedések végrehajtásának nyomon követésére.

15.5. Elegendő bizonyíték áll rendelkezésre a rendszerekből nyert bizonyossági szint megállapításának vizsgálatához.

16. kulcsfontosságú követelmény: A műveletek megfelelő auditálása

(A CPR 72. cikkének f) pontja és 127. cikke, a CDR 27. és 28. cikke)

Értékelési kritériumok:

16.1. Leírást készítettek a műveletek kiválasztására jóváhagyott módszertanról, amely meghatározza a mintavételi módszert, a mintavételi egységet, a mintavételi paramétereket és a rendszerauditokból (vagy a kezdeti szakaszban a kijelölési folyamat során zajló munkából) nyert megbízhatósági fokot, beleértve a tervezett lényegességi küszöböt a CPR 127. cikke (1) bekezdésének és a CDR 28. cikkének megfelelően (lásd még a Bizottság mintavételre vonatkozó iránymutatását).

16.2. A műveletek auditálása során figyelembe veszik a nemzetközileg elfogadott auditstandardokat, és azokat az auditstratégia szerint hajtják végre.

16.3. A műveletek auditálását az auditnyomvonalat alkotó igazoló dokumentumok alapján végzik, és ellenőrzik a Bizottságnak bejelentett kiadások jogszerűségét és szabályszerűségét, kitérve legalább a CDR 27. cikkében meghatározott elemekre, nevezetesen:

a) hogy a műveletet az operatív programra érvényes kiválasztási kritériumokkal összhangban választották ki, a művelet fizikailag nem volt befejezett vagy teljes mértékben végrehajtott az operatív programból történő finanszírozás iránti pályázatnak a kedvezményezett általi benyújtását megelőzően, a műveletet a jóváhagyó határozattal összhangban hajtották végre, és a művelet az ellenőrzés időpontjában a funkcionalitása, felhasználása és a kitűzött célok elérése tekintetében valamennyi rá vonatkozó feltételnek eleget tett;

b) hogy a Bizottság felé bejelentett kiadások összhangban állnak a számviteli nyilvántartásokkal, és az előírt igazoló dokumentumok az e rendelet 25. cikkében meghatározott, megfelelő auditnyomvonalról tanúskodnak;

c) hogy a Bizottságnak bejelentett, a CPR 67. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontjával, továbbá a 109. cikkével, valamint az 1304/2013/EU rendelet (ESZA) 14. cikkének (1) bekezdésével összhangban megállapított kiadások tekintetében a kedvezményezett felé teljesített kifizetéseket alátámasztó kimeneteket és eredményeket megvalósították, a kimenetekre és az eredményekre vonatkozó résztvevői adatok vagy egyéb nyilvántartások összhangban állnak a Bizottságnak benyújtott információkkal, és az előírt igazoló dokumentumok az e rendelet 25. cikkében meghatározott, megfelelő auditnyomvonalról tanúskodnak.

d) hogy a közpénzből való hozzájárulást a CPR 132. cikkének (1) bekezdésével összhangban fizették ki a kedvezményezettnek.

16.4. A műveletek auditálása adott esetben a művelet fizikai végrehajtásának helyszíni ellenőrzését is magában foglalja.

16.5. A műveletek auditálása keretében ellenőrzik az igazoló hatóság által a számviteli rendszerében rögzített megfelelő kiadás pontosságát és teljességét, valamint az auditnyomvonal összeegyeztetését minden szintre kiterjedően.

16.6. Konkrétan a műveletek auditálásának valamennyi szakaszát megfelelően dokumentálni kell munkadokumentumok formájában (ellenőrző kérdésekkel együtt), amelyek bizonyítják az elvégzett audittevékenységet, az előállított auditjelentéseket és a munka alapján levont következtetéseket.

16.7. A CDR 27. cikke (5) bekezdésében leírtakkal összhangban, amennyiben az észlelt problémák rendszerszintű jellegűnek tűnnek, és következőképp kockázatot jelentenek az operatív program más műveleteire nézve is, az audithatóság további vizsgálatokról gondoskodik – ideértve indokolt esetben a szóban forgó problémák kiterjedtségének megállapítására irányuló további auditokat –, valamint javaslatot tesz a szükséges korrekciós intézkedésekre.

16.8. Hatékony eljárásokat alkalmaznak a műveletek auditálása során megfogalmazott ajánlások és korrekciós intézkedések végrehajtásának nyomon követésére.

17. kulcsfontosságú követelmény: Az elszámolások megfelelő auditálása

(A CPR 127. cikkének (7) bekezdése, a CDR 29. cikke, a költségvetési rendelet 59. cikke (5) bekezdésének a) és b) pontja)

Értékelési kritériumok:

17.1. Az elszámolások auditálását az audithatóság a CDR 29. cikkével (lásd még a Bizottságnak az elszámolások auditálására vonatkozó iránymutatását) és a program auditstratégiájával összhangban, az igazoló hatóságra vonatkozó kulcsfontosságú követelmények értékelésére összpontosítva végzi el.

17.2. Az auditvélemény elkészítésekor, annak megállapításához, hogy az elszámolások megbízható és valós képet mutatnak, az audithatóságnak ellenőriznie kell, hogy a CPR 137. cikkében előírt elemek helyesen szerepelnek-e az elszámolásokban, és összhangban állnak-e az érintett hatóságok, szervek és kedvezményezettek által vezetett igazoló számviteli nyilvántartásokkal. Az audithatóság az igazoló hatóság által átadott elszámolások alapján meggyőződik különösen arról, hogy:

a) a CPR 137. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban bejelentett elszámolható költség teljes összege egyezik a Bizottságnak az adott számviteli évre vonatkozóan benyújtott kifizetési kérelmekben szereplő kiadásokkal és a kapcsolódó közpénzből való hozzájárulással, illetve amennyiben eltérések mutatkoznak, az elszámolásokban megfelelő magyarázatot adtak az összegek egyeztetése érdekében;

b) az elszámolásokban kimutatott, a számviteli év során visszavont és visszafizettetett összegek, a számviteli év végén visszafizettetendő összegek, a CPR 71. cikke alapján végrehajtott visszafizettetések és a behajthatatlan összegek egyeznek az igazoló hatóság számviteli rendszereibe bevitt összegekkel, és az illetékes irányító hatóság vagy igazoló hatóság által hozott döntéseken alapulnak;

c) amennyiben az alkalmazandó, a CPR 137. cikkének (2) bekezdésével összhangban nem szerepeltetnek bizonyos kiadásokat az elszámolásokban, és az érintett pénzügyi évre vonatkozóan előírt korrekciók mindegyike szerepel az elszámolásokban;

d) a pénzügyi eszközök részére kifizetett program-hozzájárulásokat és az állami támogatások kedvezményezetteknek kifizetett előlegeit alátámasztják az irányító hatóságtól és az igazoló hatóságtól származó információk.

A b), c) és d) pontokban említett ellenőrzéseket minta alapján is el lehet végezni.

17.3. Az elszámolások auditálása során figyelembe veszik a nemzetközileg elfogadott auditstandardokat. Konkrétan az elszámolások auditálásának valamennyi szakaszát megfelelően dokumentálni kell munkadokumentumok formájában (ellenőrző kérdésekkel együtt), amelyek bizonyítják (a rendszerauditok, a műveletek auditálása és az igazoló hatóság által az audithatóság részére átadott elszámolások végső kiegészítő ellenőrzése során) elvégzett audittevékenységet, az előállított auditjelentéseket és a munka alapján levont következtetéseket.

17.4. Hatékony auditeljárások vannak érvényben az audithatóság szintjén az elszámolások auditálásából származó ajánlások és korrekciós intézkedések végrehajtásának nyomon követésére, beleértve az elszámolásokban végrehajtott pénzügyi korrekciókat (a műveletek auditálása eredményei alapján).

18. kulcsfontosságú követelmény: Megfelelő eljárások megbízható auditvélemény adásához és az éves kontrolljelentés elkészítéséhez

(A CPR 127. cikkének (5) bekezdése, a költségvetési rendelet 59. cikke (5) bekezdésének b) pontja)

Értékelési kritériumok:

18.1. Az audithatóságnál megfelelő eljárások vannak érvényben annak biztosítására, hogy az éves kontrolljelentés és az auditvélemény megbízható legyen, tükrözze a rendszerauditok, a műveletek auditálása és az elszámolások auditálása alapján levont következtetéseket és kövesse a vonatkozó bizottsági végrehajtási rendeletben meghatározott mintákat (lásd még a Bizottság éves kontrolljelentésre és auditvéleményre vonatkozó iránymutatását).

18.2. Az audithatóságnál megfelelő eljárások vannak érvényben annak biztosítására, hogy az éves kontrolljelentést és az auditvéleményt a költségvetési rendelet 59. cikke (5) bekezdésének b) pontjában meghatározott határidőre benyújtsák a Bizottsághoz.

18.3. Minden észlelt hibát megfelelően jelentenek és kezelnek, figyelembe véve a hibaarányt és az auditvéleményt.

18.4. Amennyiben a teljes előre látható hibaarány meghaladja a lényegességi küszöböt, az audithatóság elemzi annak hatását, és ajánlásokat tesz az elfogadható teljes maradék-hibaarányt biztosító korrekciós intézkedések meghozatala érdekében.

18.5. Az éves kontrolljelentésnek és az auditvéleménynek az „európai területi együttműködés” célkitűzés alapján működő programokban érintett összes tagállamra ki kell terjednie.

II. MELLÉKLET: A KULCSFONTOSSÁGÚ KÖVETELMÉNYEK KIÉRTÉKELÉSE ÉRTÉKELÉSI KRITÉRIUMOK ÉS HATÓSÁGOK SZERINT

Hivatkozás a CPR, a CDR és a költségvetési rendelet cikkeire	KULCSFONTOSSÁGÚ KÖVETELMÉNYEK (KR) ÉS ÉRTÉKELÉSI KRITÉRIUMOK (AC)	ÉRTÉKELÉSI KATEGÓRIÁK ⁶
	Irányító hatóság/közreműködő szervezet	
A CPR 72 cikkének a), b), e) és h) pontja, 122. cikkének (2) bekezdése, 123. cikkének (1) és (6) bekezdése, 125. cikkének (1) bekezdése	KR 1) A feladatkörök megfelelő szétválasztása, valamint megfelelő jelentéstételi és nyomonkövetési rendszerek, amennyiben a felelős hatóság egy másik szervezetet bíz meg a feladatok elvégzésével	
AC	<p>1.1. A feladatok egyértelmű ismertetése és megosztása (szervezeti ábra, munkakörök javasolt száma, szükséges végzettség és/vagy tapasztalat, munkaköri leírások), beleértve a hivatalosan dokumentált megállapodás meglétét, amely egyértelműen meghatározza az irányító hatóság által a közreműködő szervezetekre ruházott feladatokat.</p> <p>1.2. Az irányító hatóság és a közreműködő szervezetek különböző szintjeihez és feladatköröihez rendelkezésre áll a szükséges személyzet és szakértelem, figyelembe véve az érintett programok számát, nagyságrendjét és összetettségét, ideértve adott esetben a megfelelő kiszervezési megállapodásokat is.</p> <p>1.3. A feladatok szétválasztása elvének szükség szerinti betartása az irányító hatóság szervezetén belül, különösen abban az esetben, ha a tagállam úgy döntött, hogy az igazolási feladatkört az irányító hatósággal megegyező igazgatási struktúrán belül tartja, valamint az irányító hatóság és az irányítási és kontrollrendszeren belüli egyéb szervek (igazoló hatóság és/vagy annak közreműködő szervezetei, audithatóság és/vagy más auditszervezetek) között.</p> <p>1.4. Teljes körű és megfelelő eljárások és kézikönyvek állnak rendelkezésre és kerülnek szükség esetén frissítésre, amelyek az irányító hatóság és a közreműködő szervezetek összes fontosabb tevékenységét lefedik, ideértve a szabálytalanságokra és a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizetésére vonatkozó jelentéstételi és monitoringeljárásokat is.</p> <p>1.5. Megfelelő eljárások és megállapodások vannak érvényben a közreműködő szervezetekre ruházott feladatok megfelelő jelentéstételi mechanizmusok alapján történő hatékony nyomon követése és felügyelete céljából (közreműködő szervezet módszertanának felülvizsgálata, közreműködő szervezet által jelentett eredmények rendszeres ellenőrzése, lehetőség szerint a közreműködő szervezet által elvégzett munka mintán alapuló újbóli elvégzésével).</p> <p>1.6. Az arányosság elvét figyelembe vevő keret annak biztosítására, hogy megfelelő kockázatkezelési eljárást hajtsanak végre szükség esetén, illetve különösen a tevékenységek jelentős módosítása és/vagy az irányítási és ellenőrzési struktúrák megváltozása esetén.</p>	
A CPR 72. cikkének c) pontja, 125. cikkének (3) bekezdése	KR 2) A műveletek megfelelő kiválasztása	
AC	<p>2.1. Az irányító hatóság a monitoringbizottság általi jóváhagyásra megfelelő kiválasztási eljárásokat és kritériumokat hozott létre, a) amelyek biztosítják, hogy a műveletek hozzájáruljanak a megfelelő prioritás szerinti egyedi célkitűzések és eredmények eléréséhez; b) amelyek hátrányos megkülönböztetéstől mentesek és átláthatók, és c) amelyek tekintetbe veszik a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítását és a fenntartható fejlődés elvét a CPR 7. és 8. cikkében leírtak szerint.</p> <p>2.2. Közzéteszik a pályázati felhívásokat⁷. Pályázati felhívások jelennek meg az összes potenciális kedvezményezett elérése érdekében, amelyeknek tartalmazniuk kell az alkalmazott kiválasztási eljárás, valamint a kedvezményezettek jogainak és kötelezettségeinek egyértelmű leírását.</p> <p>2.3. Minden beérkezett kérelem iktatásra kerül³. A kérelmek a beérkezésükkor kerülnek iktatásra, a kérelmező minden esetben átvételi elismervényt kap a kérelemről, az egyes kérelmek jóváhagyási státuszáról pedig nyilvántartást vezetnek.</p>	

⁶ A jelen iránymutatás 2.2. szakaszában és a 480/2014/EU rendelet IV. mellékletének 2. táblázatában meghatározott 1., 2., 3. és 4. kategória.

⁷ Nem alkalmazandó abban az esetben, amikor uniós pénzeszközöket közvetlenül juttatnak egyes nemzeti, regionális vagy helyi projekteknek.

Hivatkozás a CPR, a CDR és a költségvetési rendelet cikkeire	KULCSFONTOSÁGÚ KÖVETELMÉNYEK (KR) ÉS ÉRTÉKELÉSI KRITÉRIUMOK (AC)	ÉRTÉKELÉSI KATEGÓRIÁK ⁶
	<p>2.4. Minden kérelmet/projektet a vonatkozó kritériumok szerint értékelnek ki. Az értékelés következetes és megkülönböztetéstől mentes. Az alkalmazott kritériumok/pontozás összhangban van a monitoringbizottság által jóváhagyott és a felhívásban említett rendszerrel. A kérelmek/projektek értékelése során az irányító hatóság biztosítja, hogy az értékelők rendelkezzenek a szükséges szakértelemmel és függetlenséggel. [Lásd a jelen iránymutatás I. mellékletének fennmaradó szövegét.]</p> <p>2.5. A kérelmek/projektek elfogadására vagy elutasítására vonatkozó határozatokat a felelős kijelölt szervezetben dolgozó megfelelően felhatalmazott személynek kell meghoznia, az eredményről írásbeli értesítést kell küldeni a jelöltnek megállapodás vagy határozat (vagy más hasonló dokumentum) formájában, és abban egyértelműen meg kell jelölni a kérelem elfogadásának vagy elutasításának okát. A fellebbezési eljárást és a vonatkozó határozatokat közzé kell tenni.</p>	
A CPR 125. cikke (3) bekezdésének c) pontja	KR 3) A kedvezményezettek megfelelő tájékoztatása	
AC	<p>3.1. A kedvezményezettek jogainak és kötelezettségeinek – különösen a programra vonatkozóan megállapított nemzeti támogathatósági szabályok, a támogathatóságra vonatkozó uniós szabályok, a művelet keretében szállítandó termékek vagy teljesítendő szolgáltatások támogatásával kapcsolatos egyedi feltételek, a finanszírozási terv, a végrehajtási határidő, az elkülönített elszámolásokkal kapcsolatos követelmények, illetve a megfelelő elszámolási kódok, a megőrizendő és közlendő adatok – eredményes közlése a kedvezményezettekkel. A tájékoztatási és közzétételi kötelezettséget is egyértelműen kifejezésre kell juttatni és közölni kell a kedvezményezettekkel.</p> <p>3.2. Világos és egyértelmű nemzeti támogathatósági szabályok meghatározása a programra vonatkozóan.</p> <p>3.3. Olyan stratégia megléte, amely biztosítja, hogy a kedvezményezettek hozzáférhessenek a szükséges információkhoz, és megfelelő szintű tájékoztatásban részesüljenek (szórolapok, nyomtatványgarnitúrák, szemináriumok, munkaértekezletek, internetes honlapok stb.).</p>	
A CPR 72. cikkének c) és h) pontja, 125. cikke (4) bekezdésének a) pontja és (5), (6) bekezdése	KR 4) Megfelelő irányítási ellenőrzések	
AC	<p>4.1. Az irányítási ellenőrzések a következőket tartalmazzák: a) A kedvezményezettek minden egyes kifizetési kérelmének dokumentumalapú ellenőrzése: [Lásd a jelen iránymutatás I. mellékletének fennmaradó szövegét]; b) A műveletek helyszíni vizsgálata: az irányító hatóság és közreműködő szervezetei általi helyszíni vizsgálatot akkor kell elvégezni, amikor a projekt már a fizikai megvalósítás és a finanszírozás tekintetében is előrehaladott állapotban van (pl. képzési intézkedések esetében).</p> <p>4.2. Az irányító hatóság és annak közreműködő szervezetei egyedi műveletek helyszíni vizsgálatát is végrehajthatják egy-egy kiválasztott mintán. [Lásd a jelen iránymutatás I. mellékletének fennmaradó szövegét.]</p> <p>4.3. Az irányítási ellenőrzések során használandó írásbeli eljárások és átfogó ellenőrző kérdések megléte a lényegi valótlanságok kimutatásához. [Lásd a jelen iránymutatás I. mellékletének fennmaradó szövegét.]</p> <p>4.4. Az igazoló dokumentumokat meg kell őrizni az alábbiakról: a) adminisztratív vizsgálatok és helyszíni vizsgálatok, az elvégzett munkát és az elért eredményeket is beleértve; b) az észrevételek nyomon követése. Ezek a nyilvántartások alkotják az igazoló dokumentumokat és információkat az irányító hatóság által készítendő éves összefoglalóhoz.</p> <p>4.5. Az irányító hatóság által jóváhagyott olyan eljárások megléte, amelyek biztosítják, hogy az igazoló hatóság az igazolás céljából végzett vizsgálatokhoz szükséges valamennyi adatot megkapja. Az irányítási ellenőrzéseket időben kell elvégezni az adott számviteli év elszámolásaiban igazolt kiadások vonatkozásában.</p>	
A CPR 72. cikkének g) pontja, 122. cikkének (3) bekezdése, 140. cikke, 125. cikke (4) bekezdésének d) pontja és (8) bekezdése	KR 5) Hatékony rendszer a kiadásokra és auditokra vonatkozó valamennyi dokumentum tárolásához, amely által biztosítható a megfelelő auditnyomvonal	
AC	<p>5.1. A műveletekkel kapcsolatos részletes számviteli nyilvántartásokat és igazoló dokumentumokat (így például a művelet műszaki specifikációját és pénzügyi tervét, a kimenetek és eredmények terén való előrehaladást és ellenőrzési jelentéseket, az alkalmazással, értékeléssel, kiválasztással, a támogatás jóváhagyásával, valamint a pályázati és szerződéskötési eljárással kapcsolatos dokumentációt, továbbá a társfinanszírozott termékek és szolgáltatások ellenőrzéséről szóló jelentéseket) megfelelő irányítási szinten tartják, és megadják a CDR 25. cikkének (1) bekezdésében meghatározott tájékoztatást. Az elszámolási rendszer lehetővé teszi mind a kedvezményezett,</p>	

Hivatkozás a CPR, a CDR és a költségvetési rendelet cikkeire	KULCSFONTOSÁGÚ KÖVETELMÉNYEK (KR) ÉS ÉRTÉKELÉSI KRITÉRIUMOK (AC)	ÉRTÉKELÉSI KATEGÓRIÁK ⁶
	<p>mind pedig a többi érintett szervezet azonosítását – a kifizetés indoklásával együtt.</p> <p>5.2. Az irányító hatóság nyilvántartást vezet a kiadásokkal és auditokkal kapcsolatos igazoló dokumentumokat őrző szervek azonosításához és helyének meghatározásához szükséges adatokról. Ide tartozik a megfelelő auditnyomvonalhoz szükséges valamennyi dokumentum, amelyek elektronikus formában is tárolhatók, amennyiben a kedvezményezettek és az illetékes szervek között a CPR 122. cikkének (3) bekezdése értelmében elektronikus adatsere zajlik.</p> <p>5.3. Eljárások vannak érvényben a megfelelő auditnyomvonal biztosításához szükséges valamennyi dokumentumnak a CPR 140. cikkében foglalt – azaz a dokumentumok elérhetőségére vonatkozó – követelmények szerinti megfelelő tárolására.</p>	
<p>A CPR 72. cikkének d) pontja, 112. cikkének (3) bekezdése, 122. cikkének (3) bekezdése, 125. cikke (2) bekezdésének a), d) és e) pontja, 125. cikke (4) bekezdésének d) pontja és (8) bekezdése, valamint 140. cikke</p>	<p>KR 6) Megbízható rendszer az adatok gyűjtéséhez, rögzítéséhez és tárolásához monitoring, értékelés, pénzügyi irányítás, ellenőrzés és audit céljából, ideértve a kedvezményezettekkel kialakított elektronikus adatsere-rendszerekkel való kapcsolatot</p>	
<p>AC</p>	<p>6.1. Az egyes műveletekkel kapcsolatban a CDR III. melléklete által előírt adatok összegyűjtésére, rögzítésére és tárolására alkalmas elektronikus rendszer megléte, ideértve a mutatókra és mérőföldkövekre, valamint a program előrehaladására vonatkozó adatokat az irányító hatóság által a CPR 125. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján megadott célkitűzések elérése tekintetében. Amennyiben egy művelet ESZA-támogatással valósul meg, akkor ide tartoznak az egyes résztvevőkkel kapcsolatos adatok, valamint, ha azt az ESZA előírja, a mutatókra vonatkozó adatok nemek szerinti lebontása is.</p> <p>6.2. Megfelelő eljárások vannak érvényben az adatok összesítésére, amennyiben ez az értékelésekhez, auditokhoz, a kifizetési kérelmekhez és elszámolásokhoz, az éves összefoglalókhöz, illetve az éves végrehajtási és zárójelentésekhez szükséges, beleértve a Bizottsághoz benyújtott, pénzügyi adatokkal kapcsolatos jelentéseket.</p> <p>6.3. Megfelelő eljárások vannak érvényben az alábbiak biztosítására: a) az elektronikus rendszer biztonsága és karbantartása, az adatok integritása a nemzetközileg elfogadott szabványok, pl. az ISO/IEC 27001:2013 és az ISO/IEC 27002:2013 figyelembevételével, az adatok bizalmassága, a feladó hitelesítése, valamint a dokumentumok és adatok tárolása különösen a CPR 122. cikke (3) bekezdésének, 125. cikke (4) bekezdése d) pontjának, 125. cikke (8) bekezdésének és 140. cikkének megfelelően, és b) az egyének védelme a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában.</p>	
<p>A CPR 72. cikkének h) pontja, 122. cikkének (2) bekezdése és 125. cikke (4) bekezdésének c) pontja</p>	<p>KR 7) Arányos csalás elleni intézkedések hatékony végrehajtása</p>	
<p>AC</p>	<p>7.1. A program végrehajtásának megkezdése előtt az irányító hatóságok csaláskockázati értékelést végeznek a programok végrehajtása főbb folyamataihoz kapcsolódó csaláskockázatok hatásáról és valószínűségéről. A csaláskockázati értékelést a kockázat mértékétől függően lehetőség szerint évente vagy két évente kell elvégezni. A csaláskockázati értékelés eredményeit az irányító hatóság felső vezetésének is ellen kell jegyeznie.</p> <p>7.2. A csalás elleni intézkedések a csalás elleni fellépés ciklusának négy fő eleme köré szerveződnek: megelőzés, észlelés, korrekció és vádemelés.</p> <p>7.3. Megfelelő és arányos, az adott helyzethez szabott megelőző intézkedések vannak érvényben a csalás reziduális kockázatának elfogadható szintre csökkentése érdekében (például küldetésnyilatkozat, magatartási kódex, legfelsőbb szintű állásfoglalások közzétele, feladatok szétosztása, képzési és tájékoztatósi fellépések, adatelemzés, a csalásra utaló figyelmeztető jelzésekkel és csalásmutatókkal kapcsolatos ismeretek folyamatos frissítése).</p> <p>7.4. A figyelmeztető jelzések észlelésére megfelelő intézkedések vannak érvényben, és azokat hatékonyan végrehajtják.</p> <p>7.5. Csalásra utaló gyanú esetén megfelelő intézkedéseket hoznak, amelyek egyértelmű jelentéstételi mechanizmusokat biztosítanak úgy a csalás gyanújával, mint az ellenőrzési hiányosságokkal kapcsolatban, és amelyek elégséges együttműködést tesznek lehetővé az audithatósággal, az illetékes tagállami vizsgálati hatóságokkal, a Bizottsággal és az OLAF-fal.</p> <p>7.6. Megfelelő eljárások vannak érvényben a csalás gyanúja esetén alkalmazandó nyomon követésre és a csalárd módon elköltött uniós források kapcsolódó visszafizetésére.</p> <p>7.7. Nyomonkövetési eljárások vannak érvényben a potenciális és tényleges csalásokhoz kapcsolódó folyamatok, eljárások és ellenőrzések felülvizsgálatára, valamint ezeknek a csaláskockázati értékelés későbbi felülvizsgálatába való beépítésére.</p>	
<p>A CPR 125. cikke (4) bekezdésének e) pontja</p>	<p>KR 8) A végső auditjelentések és az elvégzett ellenőrzések éves összefoglalójának, illetve az ezekre vonatkozó vezetői nyilatkozatoknak a kidolgozásához szükséges megfelelő eljárások</p>	

Hivatkozás a CPR, a CDR és a költségvetési rendelet cikkeire	KULCSFONTOSÁGÚ KÖVETELMÉNYEK (KR) ÉS ÉRTÉKELÉSI KRITÉRIUMOK (AC)	ÉRTÉKELÉSI KATEGÓRIÁK ⁶
AC	<p>8.1. Az éves összefoglaló elkészítéséhez megfelelő eljárások vannak érvényben az alábbiak biztosítására: a) az illetékes szervek által végrehajtott auditok és ellenőrzések végeredményeinek megfelelő felülvizsgálata és nyomon követése az egyes programok esetében, beleértve az irányító hatóság vagy az ő nevében a közreműködő szervezetek által végzett irányítási ellenőrzéseket, az audithatóság által vagy az ő felügyelete alatt végrehajtott auditokat és az uniós auditokat; b) a rendszerekben azonosított hibák és gyengeségek jellegének és mértékének elemzése, valamint e hiányosságok későbbi nyomon követése (meghozott vagy tervezett korrekciós intézkedés); c) megelőző és korrekciós intézkedések végrehajtása rendszerszintű hibák azonosítása esetén.</p> <p>8.2. A vezetői nyilatkozatnak az éves összefoglalón kell alapulnia, és azt a vonatkozó bizottsági végrehajtási rendeletben meghatározott minta alapján kell elkészíteni.</p> <p>8.3. Az éves összefoglaló és a vezetői nyilatkozat elkészítése során végzett munkát megfelelően dokumentálni kell.</p> <p>8.4. Az éves összefoglalót és a vezetői nyilatkozatot, továbbá minden kapcsolódó igazoló dokumentumot és információt időben az audithatóság rendelkezésére bocsátanak az audithatóság általi értékelés céljára. Ehhez megfelelő belső határidőket állapítanak meg.</p>	
	Igazoló hatóság/közreműködő szervezet	
A CPR 72. cikkének a), b) és e) pontja, 123. cikkének (2) és (6) bekezdése és 126. cikke	KR 9) A feladatkörök megfelelő szétválasztása, valamint megfelelő jelentéstételi és monitoring rendszerek, amennyiben a felelős hatóság egy másik szervezetet bíz meg a feladatok elvégzésével.	
AC	<p>9.1. A feladatok egyértelmű ismertetése és megosztása (szervezeti ábra, munkakörök javasolt száma, szükséges végzettség és/vagy tapasztalat, munkaköri leírások), beleértve a hivatalosan dokumentált megállapodás meglétét, amely egyértelműen meghatározza az igazoló hatóság által a közreműködő szervezetekre ruházott feladatokat.</p> <p>9.2. Az igazoló hatóság különböző szintjeihez és feladatköröihez megfelelő létszámú és képzettségű emberi erőforrás, figyelembe véve az érintett programok számát, nagyságrendjét és összetettségét, ideértve adott esetben a megfelelő kiszervezési megállapodásokat is.</p> <p>9.3. A feladatok szétválasztása elvénél szükség szerinti betartása az igazoló hatóság szervezetén belül, különösen abban az esetben, ha egy tagállam úgy döntött, hogy az igazolási feladatkört az irányító hatósággal megegyező igazgatási struktúrán belül tartja, valamint az igazoló hatóság és az irányítási és kontrollrendszeren belüli egyéb hatóságok (irányító hatóság és/vagy annak közreműködő szervezetei, audithatóság és/vagy más auditszervezetek) között.</p> <p>9.4. Teljes körű és megfelelő eljárások és kézikönyvek állnak rendelkezésre és kerülnek frissítésre, amelyek az igazoló hatóság és a közreműködő szervezetek összes fontosabb tevékenységét lefedik, ideértve a szabálytalanságokra (közreműködő szervezetek által bejelentett vagy az igazoló hatóság által észlelt szabálytalanságokra) és a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizetésére vonatkozó jelentéstételi és monitoringeljárásokat is.</p> <p>9.5. Megfelelő eljárások és megállapodások vannak érvényben a közreműködő szervezetekre ruházott feladatok megfelelő jelentéstételi mechanizmusok alapján történő hatékony nyomon követése és felügyelete céljából (közreműködő szervezet módszertanának felülvizsgálata, közreműködő szervezet által jelentett eredmények rendszeres ellenőrzése, lehetőség szerint a közreműködő szervezet által elvégzett munka mintán alapuló újbóli elvégzésével).</p> <p>9.6. Keret annak biztosítására, hogy megfelelő kockázatkezelési eljárást hajtsanak végre szükség esetén</p>	
A CPR 126. cikkének a), e) és f) pontja	KR 10) A kifizetési kérelmek elkészítésére és benyújtására vonatkozó megfelelő eljárások	
AC	<p>10.1. Szükség esetén megfelelő eljárások annak biztosítására, hogy az irányító hatóságtól és/vagy annak közreműködő szervezeteitől megkapja és figyelembe veszi az elvégzett első szintű irányítási ellenőrzésekkel kapcsolatos információkat és az audithatóság által vagy annak hatáskörében végzett auditok eredményeit. [Lásd a jelen iránymutatás I. mellékletének fennmaradó szövegét.]</p> <p>10.2. Részletes ellenőrzéseket, egyértelmű feladatköröket és munkafolyamatot tartalmazó eljárások.</p>	
A CPR 126. cikkének d) és g) pontja	KR 11) A bejelentett kiadások és a kapcsolódó közpénzből való hozzájárulás megfelelő számítógépes nyilvántartása	
AC	<p>11.1. Megfelelő számítógépes számviteli nyilvántartásokat vezetnek a Bizottságnak bejelentett kiadásokról.</p> <p>11.2. Megfelelő eljárások vannak érvényben az irányító hatóság általi igazolásra benyújtott kiadások pontos és teljes körű számítógépes nyilvántartására, beleértve a kedvezményezetteknek közpénzből kifizetett megfelelő hozzájárulásokat is.</p> <p>11.3. Megfelelő auditnyomvonal biztosítása az egyes műveletekhez kapcsolódó számviteli adatok számítógépes formában történő nyilvántartásba vételével és tárolásával, amely kiterjed a kifizetési kérelmekhez és a beszámolókhöz szükséges összes adatra. Az igazoló hatóságon belüli auditnyomvonalnak lehetővé kell tennie a Bizottságnak bejelentett kiadások egyeztetését az irányító hatóságtól/közreműködő szervezetektől kapott kiadási kimutatásokkal.</p>	

Hivatkozás a CPR, a CDR és a költségvetési rendelet cikkeire	KULCSFONTOSÁGÚ KÖVETELMÉNYEK (KR) ÉS ÉRTÉKELÉSI KRITÉRIUMOK (AC)	ÉRTÉKELÉSI KATEGÓRIÁK ⁶
A CPR 72. cikkének h) pontja, 137. cikke (1) bekezdésének b) pontja és (2) bekezdése	KR 12) A visszafizettetendő, visszafizettetett, valamint visszavont összegekre vonatkozó megfelelő és teljes körű adatok	
AC	12.1. Megfelelő és hatékony eljárások vannak érvényben a számviteli év során visszavont és visszafizettetett összegek, a számviteli év végén visszafizettetendő összegek, a CPR 72. cikkének h) pontja és 137. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján végrehajtott visszafizetések pontos és hiánytalan igazolására, valamint annak igazolására, hogy az elszámolásokban feltüntetett behajthatatlan összegek egyeznek a számviteli rendszerekbe bevitt összegekkel.	
	12.2. Megfelelő számviteli nyilvántartásokat vezetnek annak igazolására, hogy, amennyiben az alkalmazandó, a CPR 137. cikkének (2) bekezdésével összhangban nem szerepeltetnek bizonyos kiadásokat az elszámolásokban, és hogy az érintett számviteli évre vonatkozóan előírt korrekciók mindegyike szerepel az elszámolásokban.	
A CPR 72. cikkének h) pontja; 126. cikkének b), c) és h) pontja, 137. cikke	KR 13) Az elszámolások elkészítésére és azok teljességének, pontosságának és helytállóságának igazolására vonatkozó megfelelő eljárások	
AC	13.1. Megfelelő eljárások vannak érvényben az elszámolások elkészítésére és azok teljességének, pontosságának és helytállóságának igazolására, valamint annak biztosítására, hogy az elszámolásokban szereplő kiadások megfelelnek az alkalmazandó jognak, és olyan műveletek tekintetében merültek fel, amelyeket a programra alkalmazandó kritériumokkal összhangban választottak ki finanszírozásra.	
AC	13.2. Megfelelő eljárások annak biztosítására, hogy az elszámolásokban feltüntetett kiadások egyezzenek az adott pénzügyi évben bejelentett időközi kifizetésekkel, az irányítási ellenőrzések és az auditok során feltárt, az adott pénzügyi évben visszavont vagy visszafizettetett szabálytalan összegek levonása után, valamint az esetleges olyan összegek ideiglenes visszavonása után, amelyeknek a támogathatóságára vonatkozóan az elszámolások készítésének időpontjában vizsgálat van folyamatban. Gondoskodni kell a gépelési hibák kijavításáról is.	
AC	13.3. Megfelelő eljárások annak biztosítására, hogy a visszafizettetett, a visszafizettetendő, a korábbi időközi kifizetési kérelmekből visszavont és a behajthatatlan összegeket az elszámolások megfelelően tükrözzék. Az eljárásnak biztosítania kell a visszafizettetendő összegek, valamint a művelethez nyújtott hozzájárulás részben vagy egészben történő megszüntetése következtében visszavont összegek nyilvántartását. A visszafizettetendő összegek a program lezárását megelőzően a következő költségnyilatkozatból történő levonásuk útján kerülnek visszafizetésre.	
	13.4. Az elszámolásokat időben az irányító hatóság és az audithatóság rendelkezésére bocsátják tájékoztatásul, illetve értékelés céljára. Ehhez megfelelő belső határidőket állapítanak meg.	
	13.5. Megfelelő eljárások annak biztosítására, hogy az elszámolások a költségvetési rendelet 59. cikkének (5) bekezdésével összhangban, időben kerülnek benyújtásra a Bizottságnak.	
Audithatóság		
A CPR 72. cikkének a), b) és e) pontja, 123. cikkének (4) és (5) bekezdése	KR 14) A feladatkörök megfelelő szétválasztása és megfelelő rendszer annak biztosításához, hogy egy másik szervezet a program auditstratégiájának megfelelően végrehajtott audit során rendelkezzen a szükséges működési függetlenséggel, és figyelembe vegye a nemzetközileg elfogadott auditstandardokat	
AC	14.1. A feladatok egyértelmű ismertetése és megosztása az auditstratégiával összhangban (szervezeti ábra, tervezett erőforrások, szükséges végzettség és/vagy tapasztalat, képzési követelmények), beleértve egy hivatalosan dokumentált megállapodás meglétét, amely egyértelműen meghatározza az audithatóság felügyelete alá tartozó egyéb auditszervezetek által végzett feladatokat.	
AC	14.2. A szükséges létszámú és szakértelmű személyzet valamennyi követelmény teljesítéséhez, figyelembe véve az érintett programok számát, nagyságrendjét és összetettségét, ideértve adott esetben a megfelelő kiszervezési megállapodásokat is.	
AC	14.3. A feladatok szétválasztása elvénél betartása az audithatóság (és adott esetben más auditszervezetek) és az irányítási és kontrollrendszer egyéb szervei (irányító hatóság, igazoló hatóság és/vagy ezek közreműködő szervezetei) között az audithatóság és az egyéb auditszervezetek függetlenségére vonatkozó elvvel együtt, a CPR 72. cikke a) és b) pontjában, valamint 123. cikke (4) és (5) bekezdésében leírtaknak megfelelően (lásd még a Bizottság kijelölésre és auditstratégiára vonatkozó iránymutatását).	
AC	14.4. Teljes körű és megfelelő eljárások és kézikönyvek a nemzetközileg elfogadott auditstandardok alapján, beleértve a belső minőség-ellenőrzést és adott esetben az egyéb auditszervezet(ek)re ruházott feladatok eredményességének a megfelelő jelentéstételi mechanizmusokkal történő nyomon követésére és felügyeletére szolgáló eljárásokat.	
A CPR 72. cikkének f) pontja és 127. cikkének (1) bekezdése	KR 15) Megfelelő rendszerauditok	

Hivatkozás a CPR, a CDR és a költségvetési rendelet cikkeire	KULCSFONTOSÁGÚ KÖVETELMÉNYEK (KR) ÉS ÉRTÉKELÉSI KRITÉRIUMOK (AC)	ÉRTÉKELÉSI KATEGÓRIÁK ⁶
AC	<p>15.1. A rendszerauditokat a legutóbbi frissített auditstratégiával összhangban végzik el, világosan meghatározott, megfelelő kockázatelemzést is magában foglaló, a nemzetközileg elfogadott auditstandardokat alkalmazó auditmódszertan alapján.</p> <p>15.2. Az audit hatókörének középpontjában az irányítási és kontrollrendszerek kulcsfontosságú követelményei állnak a megfelelő szerveknél (irányító hatóság, igazoló hatóság és közreműködő szervezetek). Az audit hatóköréhez tartozik többek között annak ellenőrzése, hogy az illetékes hatóságok megfelelően biztosítják-e a közbeszerzésre, állami támogatásra, környezetre, pénzügyi eszközökre, fenntartható fejlődésre, közzétételre, esélyegyenlőségi követelményekre és megkülönböztetésmentességre vonatkozó uniós és nemzeti szabályoknak való megfelelést, valamint a kimeneti mutatókra és mérőföldkövekre, illetve a programnak az elérendő célkitűzések elérése terén tett előrehaladására vonatkozó adatok megbízhatóságát.</p> <p>15.3. A rendszerauditok valamennyi szakaszát megfelelően dokumentálják. Megfelelő és teljes körű ellenőrző kérdéseket állítottak össze, amelyek az irányítási és kontrollrendszerek valamennyi kulcsfontosságú követelményének vizsgálatával foglalkoznak.</p> <p>15.4. Hatékony eljárások vannak érvényben az auditjelentésekből származó ajánlások és korrekciós intézkedések végrehajtásának nyomon követésére.</p> <p>15.5. Elegendő bizonyíték áll rendelkezésre a rendszerekből nyert bizonyossági szint megállapításának vizsgálatához.</p>	
A CPR 72. cikkének f) pontja és 127. cikke A CDR 27. és 28. cikke	KR 16) A műveletek megfelelő auditálása	
AC	<p>16.1. Leírást készítettek a műveletek kiválasztására jóváhagyott módszertanról, amely meghatározza a mintavételi módszert, a mintavételi egységet, a mintavételi paramétereket és a rendszerauditokból (vagy a kezdeti szakaszban a kijelölési folyamat során zajló munkából) nyert megbízhatósági fokot, beleértve a tervezett lényegességi küszöböt a CPR 127. cikke (1) bekezdésének és a CDR 28. cikkének megfelelően (lásd még a Bizottság mintavételre vonatkozó iránymutatását).</p> <p>16.2. A műveletek auditálása során figyelembe veszik a nemzetközileg elfogadott auditstandardokat, és azokat az auditstratégia szerint hajtják végre.</p> <p>16.3. A műveletek auditjait az auditnyomvonalat alkotó igazoló dokumentumok alapján végzik, és ellenőrzik a Bizottságnak bejelentett kiadások jogszerűségét és szabályszerűségét, kitérve legalább a CDR 27. cikkében meghatározott elemekre, nevezetesen: [Lásd a jelen iránymutatás I. mellékletének fennmaradó szövegét.]</p> <p>16.4. A műveletek auditálása adott esetben a művelet fizikai végrehajtásának helyszíni ellenőrzését is magában foglalja.</p> <p>16.5. A műveletek auditálása keretében ellenőrzik az igazoló hatóság által a számviteli rendszerében rögzített megfelelő kiadás pontosságát és teljességét, valamint az auditnyomvonal összeegyeztetését minden szintre kiterjedően.</p> <p>16.6. Konkrétan a műveletek auditálásának valamennyi szakaszát megfelelően dokumentálni kell munkadokumentumok formájában (ellenőrző kérdésekkel együtt), amelyek bizonyítják az elvégzett audittevékenységet, az előállított auditjelentéseket és a munka alapján levont következtetéseket.</p> <p>16.7. A CDR 27. cikke (5) bekezdésében leírtakkal összhangban, amennyiben az észlelt problémák rendszerszintű jellegűnek tűnnek, és következképp kockázatot jelentenek az operatív program más műveleteire nézve is, az audithatóság további vizsgálatokról gondoskodik – ideértve indokolt esetben a szóban forgó problémák kiterjedtségének megállapítására irányuló további ellenőrzéseket –, valamint javaslatot tesz a szükséges korrekciós intézkedésekre.</p> <p>16.8. Hatékony eljárásokat alkalmaznak a műveletek auditálása során megfogalmazott ajánlások és korrekciós intézkedések végrehajtásának nyomon követésére.</p>	
A CPR 127. cikkének (7) bekezdése, a CDR 29. cikke, a költségvetési rendelet 59. cikke (5) bekezdésének a) és b) pontja	KR 17) Az elszámolások megfelelő auditálása	
AC	<p>17.1. Az elszámolások auditálását az audithatóság végzi, összhangban a 480/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 29. cikkével (lásd még a Bizottság elszámolások auditálására vonatkozó iránymutatását) és a program auditstratégiájával, az igazoló hatóságra vonatkozó kulcsfontosságú követelmények értékelésére összpontosítva.</p> <p>17.2. Az auditvélemény elkészítésekor, annak megállapításához, hogy az elszámolások megbízható és valós képet mutatnak, az audithatóságnak ellenőriznie kell, hogy a CPR 137. cikkében előírt elemek helyesen szerepelnek-e az elszámolásokban, és összhangban állnak-e az érintett hatóságok, szervek és kedvezményezettek által vezetett igazoló számviteli nyilvántartásokkal. Az audithatóság az igazoló hatóság által neki átadott elszámolások alapján meggyőződik különösen arról, hogy [Lásd a jelen iránymutatás I. mellékletének</p>	

Hivatkozás a CPR, a CDR és a költségvetési rendelet cikkeire	KULCSFONTOSÁGÚ KÖVETELMÉNYEK (KR) ÉS ÉRTÉKELÉSI KRITÉRIUMOK (AC)	ÉRTÉKELÉSI KATEGÓRIÁK ⁶
	fennmaradó szövegét.] 17.3. Az elszámolások auditálása során figyelembe veszik a nemzetközileg elfogadott auditstandardokat. Konkrétan az elszámolások auditálásának valamennyi szakaszát megfelelően dokumentálni kell munkadokumentumok formájában (ellenőrző kérdésekkel együtt), amelyek bizonyítják (a rendszerauditok, a műveletek auditálása és az igazoló hatóság által az audithatóság részére átadott elszámolások végső kiegészítő ellenőrzése során) elvégzett audittevékenységet, az előállított auditjelentéseket és a munka alapján levont következtetéseket. 17.4. Hatékony auditeljárások vannak érvényben az audithatóság szintjén az elszámolások auditálásából származó ajánlások és korrekciós intézkedések végrehajtásának nyomon követésére, beleértve az elszámolásokban végrehajtott pénzügyi korrekciókat (a műveletek auditálása eredményei alapján).	
A CPR 127. cikkének (5) bekezdése, a költségvetési rendelet 59. cikke (5) bekezdésének b) pontja	KR 18) Megfelelő eljárások megbízható auditvélemény adásához és az éves kontrolljelentés elkészítéséhez	
AC	18.1. Az audithatóságnál megfelelő eljárások vannak érvényben annak biztosítására, hogy az éves kontrolljelentés és az auditvélemény megbízható legyen, tükrözze a rendszerauditok, a műveletek auditjai és az elszámolások auditjai alapján levont következtetéseket és kövesse a vonatkozó bizottsági végrehajtási rendeletben meghatározott mintát (lásd még a Bizottság éves kontrolljelentésre és auditvéleményre vonatkozó iránymutatását). 18.2. Az audithatóságnál megfelelő eljárások vannak érvényben annak biztosítására, hogy az éves kontrolljelentést és az auditvéleményt a költségvetési rendelet 59. cikke (5) bekezdésének b) pontjában meghatározott határidőre benyújtsák a Bizottsághoz. 18.3. Minden észlelt hibát megfelelően jelentenek és kezelnek, figyelembe véve a hibaarányt és az auditvéleményt. 18.4. Amennyiben a teljes előre látható hibaarány meghaladja a lényegességi küszöböt, az audithatóság elemzi annak hatását, és ajánlásokat tesz az elfogadható teljes maradék-hibaarányt biztosító korrekciós intézkedések meghozatala érdekében. 18.5. Az éves kontrolljelentésnek és az auditvéleménynek az „európai területi együttműködés” célkitűzés alapján működő programokban érintett összes tagállamra ki kell terjednie.	

Kitöltötte:
Felülvizsgálta:

Dátum:
Dátum:

III. MELLÉKLET: ÁLTALÁNOS KÖVETKEZTETÉSEK IRÁNYÍTÁSI ÉS KONTROLLRENDSZEREK SZERINT

A tagállam hatósága	Hatóság szerinti értékelés (1–4. kategória)	A rendszerszintű értékelést közvetlenül befolyásoló fennálló enyhítő tényezők /ellensúlyozó kontrollmechanizmusok	A szabályosságot veszélyeztető reziduális kockázat szintje⁸	Általános következtetés a rendszerre vonatkozóan (1–4. kategória)
Irányító hatóság				
Igazoló hatóság				
Audithatóság				
<p>Kitöltötte: _____ Dátum: _____</p> <p>Felülvizsgálta: _____ Dátum: _____</p>				

⁸ Igen alacsony, Alacsony, Közepes, Magas.

IV. MELLÉKLET: A KULCSFONTOSÁGÚ KÖVETELMÉNYEKET A KIJELÖLÉSI KRITÉRIUMOKKAL ÖSSZEKAPCSOLÓ TÁBLÁZAT

<i>Szerv</i>	<i>KR/AC</i>	<i>Kapcsolódó kijelölési kritériumok (A CPR XIII. melléklete)</i>
IRH	KR1	
IRH	1.1.	1. (i) / 1. (ii)
IRH	1.2.	1. (iv)
IRH	1.3.	1. (i)
IRH	1.4.	1. (ii) / 3. A.
IRH	1.5.	1. (ii)
IRH	1.6.	
IRH	KR 2	
IRH	2.1.	3. A (i)
IRH	2.2.	3. A (i)
IRH	2.3.	3. A (i)
IRH	2.4.	3. A (i)
IRH	2.5.	3. A (i)
IRH	KR 3	
IRH	3.1.	3.A.(v) / 3.A.(ix)
IRH	3.2.	3.A.(ix)
IRH	3.3.	3.A.(ix)
IRH	KR 4	
IRH	4.1.	3. A. (ii) és (iii)
IRH	4.2.	3. A. (ii)
IRH	4.3.	3. A. (i) / 3.A.(ii) / 3. A. (iii) / 3.A.(v)
IRH	4.4.	3.A.(ii) / 3. A. (vii)
IRH	4.5.	3.A.(ii) / 3. B. (iv) / 4.B.
IRH	KR 5	
IRH	5.1.	3.A.(iv) / 3.A.(vii)
IRH	5.2.	3.A.(iv) / 3.A(vii)
IRH	5.3.	3.A (vii)
IRH	KR 6	
IRH	6.1.	3.A (iv) és 4. A (i) / és (ii)
IRH	6.2.	3.A (iv) és (vii) és 4. A (i) / és (ii)
IRH	6.3.	3.A (iv)
IRH	KR 7	
IRH	7.1.	3. A. (vi)
IRH	7.2.	3. A. (vi)
IRH	7.3.	3. A. (vi)
IRH	7.4.	3. A. (vi)
IRH	7.5.	3. A. (vi)

<i>Szerv</i>	<i>KR/AC</i>	<i>Kapcsolódó kijelölési kritériumok (A CPR XIII. melléklete)</i>
IRH	7.6.	3. A. (vi)
IRH	7.7.	3. A. (vi)
IRH	KR 8	
IRH	8.1.	3. A (viii)
IRH	8.2.	3. A (viii)
IRH	8.3.	3. A (viii)
IRH	8.4.	3. A (viii)
IGH	KR 9	
IGH	9.1.	1. (i) / 1. (ii)
IGH	9.2.	1. (iv)
IGH	9.3.	1. (i)
IGH	9.4.	1. (ii) / 3. B.
IGH	9.5.	1.(ii)
IGH	9.6.	
IGH	KR 10	
IGH	10.1.	3.B.(iv) / 4.B.
IGH	10.2.	1. (ii) / 3 / B. (i)
IGH	KR 11	
IGH	11.1.	3.B. (iii)
IGH	11.2.	3.B. (iii)
IGH	11.3.	3.B. (iii)
IGH	KR 12	
	12.1.	3.B. (iii)
	12.2.	3.B. (iii)
IGH	KR 13	
IGH	13.1.	3.B. (ii)
IGH	13.2.	3.B. (i) / 3.B.(ii)
IGH	13.3.	3.B. (ii)
IGH	13.4.	3.B. (ii)
IGH	13.5.	3.B. (ii)
AH	KR 14	nem alkalmazandó
AH	KR 15	nem alkalmazandó
AH	KR 16	nem alkalmazandó
AH	KR 17	nem alkalmazandó
AH	KR 18	nem alkalmazandó